

50 година

**ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
КРУШЕВАЦ**

1964 - 2014

**ПЕДЕСЕТ ГОДИНА
ЦЕНТРА ЗА
СОЦИЈАЛНИ РАД
КРУШЕВАЦ**

1964 - 2014

Крушевац, 2014.

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КРУШЕВАЦ

За издавача
Слађана Чабрић, директор

Уређивачки одбор:
Слађана Чабрић
Миљана Марјановић
Ружица Џугурдић
Славојка Стојиљковић

Коректура
Мирослав Богдановић

Штампа
СИГРАФ
Крушевац

Тираж
500 примерака

Година
2014.

*Живот је прилика, искористи је.
Живот је лепота, диви се.
Живот је блаженство, окуси га.
Живот је сан, оствари га.
Живот је изазов, прихвати га.
Живот је дужност, обави је.
Живот је игра, играј је.
Живот је драгоцен, пази на њега.
Живот је богатство, чувај га.
Живот је љубав, уживај у њој.
Живот је тајна, откриј је.
Живот је обећање, изврши га.
Живот је туга, надвладај је.
Живот је песма, певај је.
Живот је борба, прихвати је.
Живот је трагедија, супротстави се.
Живот је авантура, не бежи од ње.
Живот је срећа, заслужи је.
Живот је живот, брани га.*

Мајка Тереза

Монографија Центра за социјални рад је, без сумње, верно сведочанство свега што се дешавало за протеклих педесет година. Међутим, нисмо сигурни да је она успела да у потпуности искаже сву ту, тако богату и толико садржајну, праксу ове установе. Центар је специфична установа чији се резултати рада тешко могу, или готово не могу исказати бројкама, графиконима и сличним показатељима. Бројкама се не могу исказати веома сложена и осетљива стања: туга или бол, радост или одушевљење, захтев или протест.

Чињеница је, да је много најинтимнијих људских осећања исказано у Центру. Тихо и дискретно када се хоће нешто надокнадити, односно озбиљно и строго када се нешто захтева. Често у невољи и безнађу, многи траже и нађу последњу могућност да задовоље неку животну потребу у Центру за социјални рад. Пуно је снаге, самопоуздања, сигурности, љубави и воље враћено управо посредством Центра.

Педесет година искустава за нама представља зрелост, стабилност и сигурност. Суочени са свим досадашњим променама, изазовима и економским кризама, били смо у служби грађана свих ових година. Трудили смо се да будемо добри сарадници, колеге и партнери свима са којима сарађујемо.

Јубилеј нас свакако подсећа да треба преиспитати досадашње искуство, извући поуке и планирати будуће кораке.

Хвала свима који нас на том путу подржавају.

Директорка
Слађана Чабрић, дипл.педагог

ГРАД ПОД БАГДАЛОМ

Крушевац се налази у централном делу Србије. Крушевачка котлина обухвата композитну долину Западне Мораве и простире се између Левча и Темнића на северу, Жупе, Копаоника и Јастрепца на југу, Краљевачке котлине и Ибарске долине на западу. Територија града покрива претежно брдско подручје са мањим низијским простором у долинама река (надморска висина 173 – 1.492 м).

Површина града Крушевца је 854 км².

Град има 101 насељено место, 54 месне заједнице и седиште је Расинског округа кога чине још општине: Варварин, Александровац, Брус, Трстеник и Тићевац. Крушевачки крај заузима централни положај Балканског полуострва. Непосредно окружење Крушевца чине планински масиви Копаоника, Гоча и Жељина са запада, Великог и Малог Јастрепца са југа. Северним делом доминирају Гледићке планине и Јухор, источно и североисточно налазе се Мојсињске планине. Западна и Јужна Морава са Расином, чине највеће водене токове овог подручја. Историја - Крушевац је као своју престоницу подигао кнез Лазар 1371. године.

Први пут се помиње 1387. године, у повељи којом кнез Лазар у својој утврђеној престоници потврђује раније трговачке привилегије Дубровчанима. Град је постао привредно и културно средиште Србије. Место из кога се руководило и које је давало иницијативу за организацију државе.

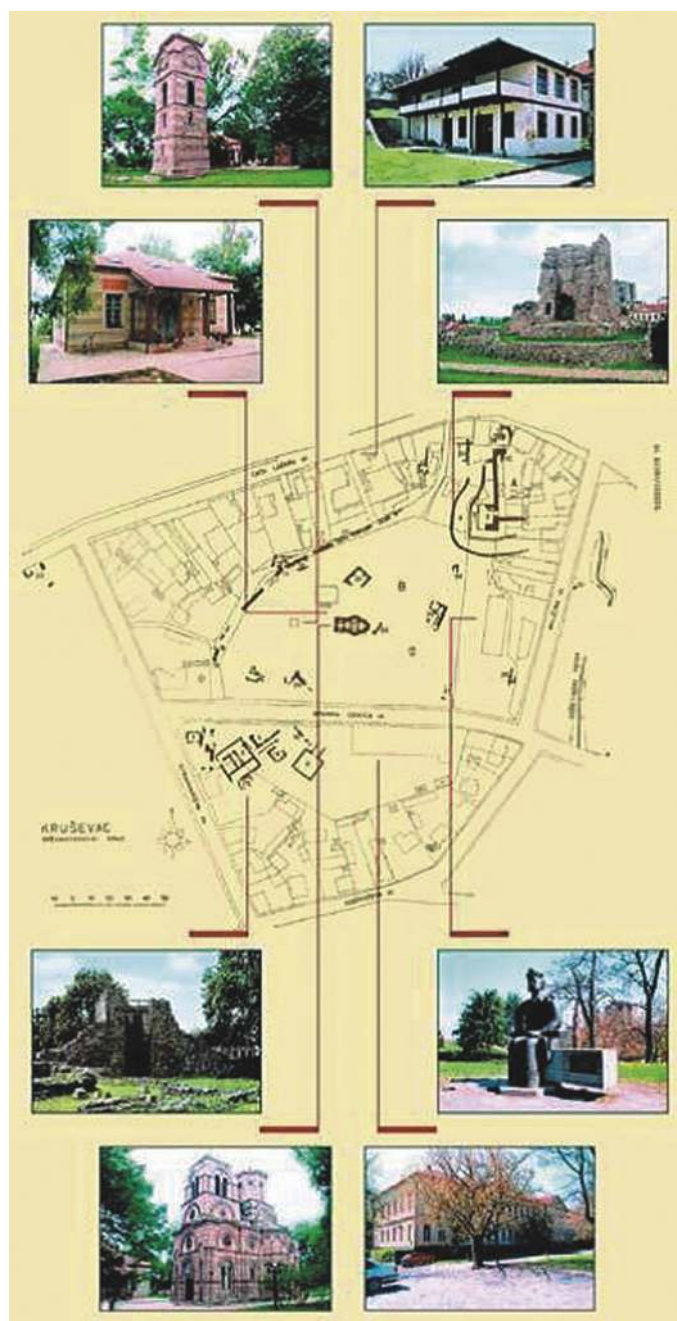
Предање каже да је Крушевац добио име по камену крушцу, облом речном камену којим је већим делом град и сазидан.

После Косовског боја, Крушевац постаје престоница вазалне Србије којим управља Милица, а касније њен и Лазарев син, деспот Стефан, који престоницу сели у Београд. Турци нападају Крушевац више пута, а освајају га тек 1427., после смрти деспота Стефана. Од 1444. године, Крушевац је у рукама Ђурђа Бранковића, а Турци га коначно поробљавају 1454. године. У то време има турско име: Алаца Хисар (Шарени град).

У време аустријско - турског рата 1689., град је био ослобођен од Турака. То се десило још два пута у XVIII веку: 1737-1739. године и за време Кочине крајине, 1789. године. Град је враћен Турцима 1791., Свиштовским миром. Крушевац је коначно ослобођен од Турака 1833. године. После ослобођења град почиње нагло да се развија и напредује и постаје један од већих регионалних центара тадашње Србије.

Током Другог светског рата, припадници немачких окупационих снага су под брдом Багдала стрелили родољубе из Крушевца и околине. После рата цео тај простор је претворен у спомен парк под именом „Слободиште“.

Према попису из 2011. године, Крушевац има 127.429 становника.

Крушевац је град са дугом индустријском традицијом, развијеном хемијском, машинском и прехрамбеном индустријом и конкурентном радном снагом.

Поседује комплетно инфраструктурно опремљену локацију, намењену инвеститорима, у индустријској зони "ИМК 14. Октобар" и формирану Слободну зону Крушевац на две локације.

У оквиру предшколске установе „Ната Вељковић“ ради десет вртића и педесет група на сеоском подручју. Град има седамнаест основних школа, Основну музичку школу “Стеван Христић“, Школу за основно и средње образовање „Веселин Николић“, шест средњих школа, три високе и два факултета.

Крушевац је културни центар познат по Крушевачком позоришту које је изнедрило великане српског глумишта и које има велики број престижних награда.

Љубитељима спортских дешавања, град Крушевац нуди разноврсне спортско рекреативне садржаје, а има и развијену спортску инфраструктуру - фудбалски стадион Младост, који је изграђен по највишим европским стандардима и погодан за организовање међународних утакмица.

1. РАЗВОЈНИ ПУТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

1.1. РАЗВОЈ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У КРУШЕВЦУ

Солидарност је одлика друштвености људи, па тако сваки друштвено прихваћени морал налаже бригу о немоћним члановима као један од важних императива.

Први забележени траг бриге о људима на овим просторима датира из периода средњег века, када је уз зидине Лазаревог града постојала задужбина гостионица у којој је путник намерник добијао оброк и конак. До пада средњовековне Србије под турско ропство манастири су били уточишта за “невољнике”, где су добијали милостињу у јелу, пићу и преноћишту.

Први забележени вид друштвене помоћи на овим просторима појављује се након ослобађања од Турака 1848. године, сакупљањем новца за најсиромашније у време еснафске славе. Прва организована помоћ започиње 1875. оснивањем пододбора Црвеног крста, пред Први српско – турски рат. Пододбор је организовао рад ратне болнице и помоћ породицама настрадалим у ратовима, помоћ деци и неспособнима. Паралелно са овим, еснафска слава и даље је повод за помоћ најугроженијим – углавном сиротињи.

Првих година 20. века па све до почетка I светског рата невољници и бескућници смештани су у “гробљанску кућу”. То је била кућа коју је посећивала варошка сиротиња, па се временом развила солидарност – они су одржавали гробље, а народ им је заузврат додељивао храну и напојницу. Црвени крст им је у зимском периоду помагао храном, одећом и обућом.

Између два рата у Крушевцу је постојало хуманитарно друштво “Добра нарав”, са женском секцијом. Приходи од чланова и разних игара, одлазили су у касу за помоћ. Куповали су обућу, одећу и књиге, а поклоне су давали почетком и крајем школске године за око 200 ђака. У време II светског рата ово друштво је организовало бесплатну кухињу за сиромашну децу и децу избеглица. Бесплатна кухиња организована је тако што се 60 породица пријавило да храни недељно једно или више

деце, тако да је свакога дана оброк добијало око стотину деце. У току рата, друштво Црвеног крста основало је “Секцију за заштиту породица, деце и младежи”.

Након рата, 1944. Године, за санирање последица рата, помоћ организују Народни фронт и Црвени крст из друштвеног буџета. Органи управе спроводе организовану социјалну заштиту. Било је три врсте хитних потреба за заштитом – помоћ рањеним и оболелим борцима, помоћ породицама и деци изгинулих хранитеља и помоћ жртвама рата. Са променама у организацији државне управе мењају се и органи који спроводе организовану социјалну заштиту - основали су се секретаријати за народно здравље и социјалну заштиту.

До 1964. године, послови социјалне заштите сводили су се на давање новчане помоћи (сталне, тренутне и помоћи у натури) и на старатељство. Развој државне управе подразумевао је подизање социјалне заштите на виши ниво, што је рефлексија потребе да се делује на узрок, како би се спречавало долажење у стање социјалне потребе. Народни одбор општине Крушевац основао је 1959. године, “Дом стараца и старица” у Липовцу са комплексом земље који се користио за радну терапију. У Дому је пружана бесплатна здравствена заштита од стране општинског Дома здравља. Ово је први дом за старе на овим просторима.

Потреба за оснивањем Центра за социјални рад у Крушевцу наметала се током 50-тих година, као потреба за системским приступом у заштити лица са социјалним потребама.

До 1958. године радила су два референта у органу за народно здравље и социјалну заштиту: један за социјалну заштиту, а други за старатељство. Институција старатељства до 1964. године обухвата заштиту малолетника и пословно неспособних лица.

Како су се послови усложњавали и појављивале и друге социјалне потребе, а не само оне које су последица ратних разарања, недостајало је целовито сагледавање проблема. Преоптерећеност референата и захтеви за удовољавање административним и техничким пословима, удаљавало их од људи који су имали реалне животне потребе. Регистроване су “нове” појаве којима се требало бавити: школовање сиромашне деце, помоћ лицима ометеним у развоју, васпитно запуштена деца, дневно збрињавање деце радника, потреба за праћењем

лица која су под старатељством, појава алкохолизма. Из писаних трагова тога времена може се закључити да се из анализа стања пружене помоћи, уочава и свест о њеним недостацима.

Кључне године за развој социјалне заштите у Крушевцу биле су 1961. и 1962. година. Тада се указује надлежним органима власти на неопходност организовања свеобухватне социјалне заштите као одговор на потребе друштва.

За дивљење је педантност и посвећеност тадашњих референата да укажу на чињеницу да постоји проблем. Цитат из њихових евиденција то најбоље илуструје: “У општини Крушевац запослен је 4.451 родитељ. Деца запослених родитеља у Крушевцу збринута су овако: код куће са једним родитељем 1.122 детета, код куће са једним од одраслих чланова породице 1.222 детета, код куће са кућном помоћницом 75 детета, код куће са комшијом 1.583 детета, само дете у кући - на улици 348...” Тих година у граду има неколико дечјих обданишта, а најстарије је почело са радом 1945. године у згради у којој се данас налази Центар.

У исцрпном извештају референта за старатељство из 1962. године, који је претходио оснивању Центра, описује се следеће: “Услед наше слабости, несавесни родитељи се скривају и годинама своје личне обавезе остављају друштву. Из досадашње праксе види се да нико од родитеља за неизвршење обавеза према деци није одговарао, нити је пак служба покренула и путем прописа обавезала родитеља да доприноси издржавању своје деце. Родитељи у многим случајевима, однесу и оставе дете у болницу, а када дете оздрави одбијају да дете приме. Често за такве родитеље не знамо где се налазе. Код извесног броја родитеља постоји схватање да је друштво дужно да се стара о њиховој деци, те их баш из наведених разлога запостављају и доводе у ситуацију да се од стране органа мора да предузме нека мера. Број породица из којих израстају оваква деца је све већи. У сукобу родитеља, деца губе оријентацију и складан породичан живот, између неспоразума оца и мајке, деца се уче уличним пороцима јер им сопствена породица не пружа могућност да увиде нешто добро.”

Ови и многи други регистровани проблеми у заједници из Програма развоја социјалне заштите, из 1962. године, водили су ка оснивању Центра за социјални рад и отварања заштитне радионице за лица психофизички ометена у развоју. Током 1963. године закључено је

да задаци социјалне заштите нису споредни послови општинског органа, већ захтевају оснивање службе, школовање кадрова и креирање програма стручне институције. Тиме би се правовремено откривале, пратиле и санирале појаве у социјалној заштити.

Од оснивања Центра до 1984. године, када се обележавала двадесетогодишњица постојања основани су:

- Дом за децу и омладину лишену родитељског старања “25. мај” у који се смештају деца;
- Организација за рехабилитацију и запошљавање инвалида “Металопластика” коју је основао Центар као радну јединицу како би им омогућио продуктивнији живот;
- Дом пензионера;
- Васпитно – поправни дом.

У социјалној заштити учествују: Савез слепих, Савез глувих, Савез инвалида рада, Друштво за помоћ МНРО, Удружење дистрофичара. Социјалну заштиту спроводе и привредни и ванпривредни ОУР-и, који оснивају одговарајуће службе са дефинисаним програмским задацима везаним за социјалну заштиту запослених радника.

Почеци креирања социјалне политике узимали су у обзир целину и црпили ресурсе из различитих делова заједнице - производне јединице, удружења за помоћ психофизички оболелим лицима и са инвалидитетом, хуманитарне организације, институције. Резултат тако организоване социјалне заштите била је сигурност грађана, развијен осећај припадности, убрзани раст и развој заједнице након ратних губитака.

1.2. РАЗВОЈ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Центар за социјални рад у Крушевцу основан је решењем СО Крушевац бр. 2721 од 24. фебруара 1964. године, а отпочео је рад 1. априла исте године. Канцеларија се налазила у згради бившег Градског поглаварства. Касније је пресељена у зграду приватног власништва у улици Милоја Закића бр. 46. где се и данас налази. Рад је почело двоје радника, а већ 15. маја 1964. године било их је четворо.

При Центру за социјални рад, (у даљем тексту Центар), 1. фебруара 1965. године основана је Заштитна радионица са циљем рехабилитације

инвалида рада. Имала је два погона: Погон за прераду пластике и Машински погон.

Смештај деце и одраслих Центар врши од 1966. године и исплаћује сталну новчану помоћ.

Послови старатељства и усвојења пренети су у надлежност Центра од 1968. године.

Шкопћина општине Краљево на саједничкој седници ове већи одржаној дана 24.II.1964. године, на основу Билна 3, Одлуке о организацији и раду Општине шкопћина општине Краљево и њених органа ("Сл.лист Глас Краљева" бр.29/63), и Препоруке Одбора за социјални рад и народне здравље Народног већа и Одбора за питања рада и социјалног осигурања Већа привредне и трговинске Центра на социјални рад кве осомсталих стручних савета на полове социјалне заштите ("Сл.лист Глас" бр.11/61), донела је

РЕШЕЊЕ
О ОБИТАЊУ ЗЕМАЉА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД У КРАЉЕВУ

1. Основе се Центар за социјални рад у Краљеву као самостална установа за полове социјалне заштите.
2. Назив установе је: "Центар за социјални рад" жак (у даљем тексту: Центар).
3. Центар има својство правног лица.
4. Задаци Центра се:
 - да обавља стручно полове из области социјалне заштите који су буду обављени у сарадњи са државним органима, самостално Шкопћине општине и радничким и уопштено одговарајућег нараве;
 - да проучава конкретне потребе, истражује социјалне полове, прати њихово кретање, израђује стручне анализе, предлоге и мере, организује извршни и провешивни рад сарађујући и извршавају својих задатака са свим државним институцијама у Општини;
 - да обавља функције дисциплиноског центра и привучивости за улоиничко рлодно одржавања кривичног законика и закона о извршењу кривичних санкција.
5. Средства за финансирање Центра обезбеђују се из додација буџета Општине, наградне са вложне налага и других прихода.
6. Центром управља Савет, Управни одбор и управник.

-2-

Савет Центра броји 9 чланова, а именује га Шкопћина општине Краљево. Управни Центар је Сав Савета по свим положајима Управни одбор Центра броји 5 чланова, а именује га Савет Центра.

7. Центар има свој статут.
Статут Центра биле се регулише питања која су од интереса за нормално функционисање Центра.
Статут Центра донети Савет Центра на саједничкој Шкопћине општине Краљево.

8. Управник Центра поставља Шкопћина општине на саједничкој седници, а на предлог Савета Центра.
За вршење дужности управника Центра, поставља се Александар Суца, до садашњи референт за старатељство Шкопћине општине Краљево.

9. Надзор над радом Центра врши орган управе надлежан за полове социјалне заштите Шкопћине општине Краљево.

10. Центар је одошети на радом 1. марта 1964. године.

Копије објерити у "Службеном листу Глас Краљева"

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Број: ол-2721/1

Председник,
Радован Стојановић

Такошћет прописа оверават

Секретар,
Лјубиша Илић

У Центру су од 3. децембра 1973. године конституисане две Основне организације удруженог рада: ООУР Заштитна радионица и ООУР Служба социјалне заштите.

Заштитна радионица од 4. децембра 1974. године постаје самостална радна организација "Металопластика".

Самоуправна интересна заједница социјалне заштите у Крушевцу, конституисана је 30. јуна 1975. године.

Послове и радне задатке из своје делатности, од оснивања радници Центра обављају по категоријама корисника, а 1975. године, по месним заједницама. Затим Центар сагледава и прати проблематику социјалне заштите на подручју општине по месним заједницама и по категоријама,

тако да сви стручни радници, поред поливалентног стручног рада, прате и уже су усмерени на одређено подручје и проблематику социјалног рада.

Колектив Центра за социјални рад Крушевац 1984. године

Кадровско јачање Центра од оснивања, било је праћено бројним проблемима. Прве године рада Центар је имао 7 запослених радника, а пријем радника одвијао се према расположивим кадровима у општини. Постојао је недостатак стручних кадрова различитих профила (психолога, педагога, дипломираних правника...). Од 1968. године, када Центар преузима послове старатељства и усвојења, у Центру је било 10 запослених. Готово читаву деценију стање је било непромењено. До значајнијег померања структуре запослених, долази у периоду 1976. -1984. године када је у Центру било запослено 26 радника. Током последњих 30 година број запослених повећан је на 51.

Центар је 1979. године добио нову зграду тако да је сваки стручни радник имао посебну канцеларију и оптималне услове за рад. У новом простору створени су и услови за адекватно архивирање предмета.

Значајан догађај за развој социјалне заштите представља доношење Закона о браку и породичним односима СР Србије 1980. године, којим су центрима пренета у надлежност нова овлашћења и задаци, а њихово спровођење је захтевало другачију организацију рада – виши ниво тимског стручног рада.

Старатељство добија шири смисао, а орган старатељства постаје један од значајнијих фактора који штити и заступа интересе деце и одраслих лица којима је потребна друштвена заштита. Центар добија и значајну улогу у спровођењу кривично правне заштите малолетних учиниоца кривичних дела. То је период увођења нормативних стручних аката: Правилник о нормативима и стандардима за обављање послова центара за социјални рад у вршењу јавних овлашћења који је био на снази све до 2008. године и Правилник о вођењу евиденције о корисницима и документације о стручном раду у установама социјалне заштите.

У време доношења Закона о браку и породичним односима (ЗБПО) у општини Крушевац живело је 107.638 становника, привреда се развијала, миграције су биле логични след догађаја - град је нудио боље услове за живот. Илустрација о динамици миграција је податак да је

20 година након оснивања центра број становника у Крушевцу био већи за 26.876. Након 20 година рада Центра, број корисника се од почетних 659 повећао на 2.125. Почетком рада Центра, проблеми деце су били мање изражени јер је породица била јако упориште. Седамдесетих година због пораста незапослености родитељи одлазе у иностранство и повећава се број деце која имају различите проблеме због одсуства родитеља. Убрзани развој друштва утиче на изражену појаву васпитне запуштености. Осамдесетих година повећава се број деце са поремећајима понашања и изражено је склапање малолетничких бракова, као и малолетничке трудноће. Указала се потреба за интензивнијим радом са породицама и за превентивним деловањем у заједници како би се на време открио проблем и пружила адекватна помоћ.

Одрасла лица су од оснивања Центра била најбројнија корисничка група. Најзаступљенији проблеми били су: материјална необезбеђеност, породични проблеми, инвалидност, хроничне болести, сукоби са законом и разни видови антисоцијалног понашања. У периоду од 1977-1983. нагло се повећава број развода бракова и одраслих са породичним проблемима.

Општина Крушевац суочава се са нарастајућим проблемима остарелих лица. У заштиту старих укључују се месне заједнице путем својих комисија за социјална питања. Организује се „Недеља солидарности са старим лицима“ где су Центар, школе и месне заједнице организовали акције обиласка старачких самачких домаћинстава, предавања, културо-уметничке програме и радове на пољопривреди. Центар је покренуо иницијативу да се при месним заједницама организују клубови за старе и сачинио одговарајуће програме рада. Почетком осамдесетих година интензивно се радило на припремама за оснивање дома за старе и пензионере.

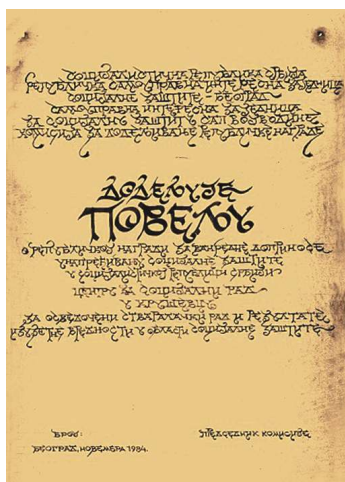
Присуство бројних социјалних проблема били су изазов за стручно јачање Центра и интензивирање превентивних садржаја у области заштите породице.

Оснива се Саветовалиште за предбрачне, брачне и породичне односе 1982. године, са циљем заштите породице кроз непосредни рад и превентивне активности. Саветовалиште је било организовано у склопу редовне делатности Центра.

Екипа Саветовалишта за предбрачне, брачне и породичне односе 1982. год.

До 1982. год. Центар постаје један од развијенијих центара у Србији. “Златне године” Центра обележавају развој и раст колектива, унапређење услова рада, стварање стабилне мреже установа и организација у заједници, сарадњу са установама социјалне заштите у Југославији, добар материјални положај запослених.

Републичка награда

Поводом шест векова Града

Промене које се дешавају нарочито почетком 90-тих година двадесетог века, одражавају се и на рад Центра. Напуштање концепта самоуправљања, кризе деведесетих, доношење новог Устава републике

Србије довеле су до крупних политичких промена у свим областима живота, па и у социјалној заштити. Укидањем СИЗ-а, новоформирано Министарство за рад, борацка и социјална питања, преузело је финансирање запослених дефинисало послове и радне задатке Центра.

До доношења Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана 1991. године, социјална заштита регулисана је општинским одлукама које су одређивале услове за остваривање права грађана у својим општинама. Овај Закон обезбедио је уједначавање стручних стандарда социјалног рада у целој земљи као и методологију и организацију рада, али је дошло до стагнације у развијању услуга у заједници. Акцент непосредне социјалне заштите померен је са појединца на породицу. Радно способна лица по овом Закону остварују право на материјално обезбеђење породице, чиме се значајно проширио круг корисника система социјалне заштите.

Законом о социјалној заштити била су регулисана следећа права:

1. материјално обезбеђење,
2. додатак за помоћ и негу другог лица,
3. помоћ за оспособљавање за рад,
4. помоћ у кући,
5. дневни боравак,
6. смештај у установу социјалне заштите или другу породицу,
7. услуге социјалног рада,
8. опреме корисника за смештај у установу социјалне заштите или другу породицу
9. једнократне помоћи.

Своју нову улогу Центар је остваривао кроз организоване и планиране активности стручних радника, стручних тимова, применом различитих метода и облика социјалног рада. Формирају се тимови који раде у оквиру екипа.

У оквиру екипе за децу организује се тим:

1. за заштиту деце без родитељског старања,
2. за заштиту деце са поремећајима у понашању и деце са сметњама у развоју,
3. за заштиту деце из породица са поремећеним породичним односима и малолетничке бракове.

У оквиру екипе за одрасле организује се тим:

1. за заштиту материјално необезбеђених лица и породица (МОП),
2. за заштиту одраслих и старих.

Промене у организацији имале су своје оправдање, а као основни разлог наметнула се потреба за уже специјализованим пословима, што би обезбедило подизање нивоа квалитета рада. Тимски рад уводи мултидисциплинарност, што омогућава целовито сагледавање проблема и његово решавање чини ефикаснијим.

Закон о социјалној заштити је постао непосредни извор права грађана и предвидео да општине саме, у складу са својим могућностима могу да утврде нова права и прошире круг корисника. На жалост, време кризе, сталне економске промене, све јача инфлација, довеле су до све чешћег кашњења Републике у исплати новчаних давања, стагнације постојећих и немогућности развоја нових права и услуга.

Од 1991. године наступа време ратова и санкција, а сиромаштво постаје све израженије. Обим послова великом брзином се повећава доласком избеглих лица из Босне и Херцеговине и Хрватске. Услед ратних дешавања и разарања Центар обезбеђује смештај, храну, хигијенске пакете, одећу.... Организују се дежурства, дистрибуција хуманитарне помоћи, психосоцијална подршка. Крајем деведесетих у великом броју долазе расељене породице са Косова и Метохије. Центар ради и са породицама резервиста, породицама настрадалих у рату... Стручни рад је био прилагођен новим околностима, а дистрибуција хуманитарне помоћи смањивала је простор за друге облике рада. Нагли пад животног стандарда грађана и сиромаштво доводе до ерозије система вредности, разарања породице, културног сиромаштва, појачаног алкохолизма. Реалне могућности Центра да одговори захтевима времена све су мање, а примена стручног рада добија друге форме. Стручњаци су се у овом периоду по први пут сусретали са новим појавама и нашли се између огромних потреба и ограничених могућности да на њих реагују. У овом периоду значајно су смањени биласци штићеника у установама социјалне заштите, едукације, истраживачки рад.

У 1994. години због просторних, техничких и кадровских проблема, по препоруци надлежног Министарства застало је са радом

Саветовалиште за предбрачне, брачне и породичне односе до обезбеђивања неопходних услова.

Од 2000. године, започиње планирање социјалне заштите у правцу реформских задатака.

После дужег застоја у раду Саветовалишта за предбрачне, брачне и породичне односе, 2003. године оснива се Породични едукативни центар као организациона јединица Центра. Обезбеђени су просторни, кадровски и технички услова за рад и започела реализација прве услуге у нашој локалној заједници.

Те године у оквиру националне кампање, започето је са развојем хранитељства за децу у Крушевцу у оквиру реформског пројекта „Стратегија развоја породичног смештаја у Србији“ уз подршку Министарства за социјална питања.

До 2004. године број запослених повећао се на 41, што је био одговор на пораст обима и садржаја послова у Центру. Те године обележено је 40 година постојања Центра.

Доношењем Породичног закона 2005. године направљен је корак ка приближавању систему европског законодавства, поштовању људских и дечјих права.

Још један важан документ усвојен је те године-Стратегија развоја социјалне заштите - као реформски пројекат који је отворио пут развоја социјалне заштите у правцу европских вредности.

Републички завод за социјалну заштиту, основан је децембра 2005. године као установа социјалне заштите за праћење и унапређивање општег концепта као и праксе социјалне заштите, подстицање развоја и обављање истраживачких и других послова у области социјалне заштите.

У 2008. години формиране су радне групе за израду Стратегија развоја социјалне политике за град Крушевац у чијем раду су учествовали представници Центра. Стратегија донета за период 2008. до 2012. године, дефинише приоритете у организовању заштите и пружању нових услуга у локалној заједници.

Клуб хранитеља почео је са радом 2006. године у оквиру пројекта Путоказ II и тада је обухватао 35 хранитељских породица.

Анализа слабости и недостатка дотадашње праксе у организовању социјалне заштите, резултирала је доношењем новог Правилника о

организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад, 2008. године.

Према овим правилнику послови органа старатељства и социјалне заштите обављају се по принципу вођења случаја и супервизије, поштујући начела јавности у раду, заштите од дискриминације, доступности услуга, превенције, ефикасности и економичности у раду, стручног усавршавања и поверљивости личних и породичних података кориснику.

Године 2009. Град Крушевац, Комесаријат за избеглице РС, Центар Крушевац и Arbajter-Zamariter-Bund, у сарадњи са УНХЦР-ом, закључили су Уговор о сарадњи на реализацији пројекта „Подршка избеглицама и интерно расељеним лицима у Србији“ који финансира Министарство спољних послова Савезне Републике Немачке за изградњу 10, а у 2011 години још 10 стамбених јединица.

Одредбама Закона о социјалној заштити који је донет је 2011. године омогућава се имплементација међународних уговора, преузетих ратификацијом, који се односе на гаранције људских права и слобода и права детета. Овим законом се обезбеђује минимална материјална сигурност појединца и породице, доступност права и услуга, подстицање корисника на сопствену укљученост, очување и унапређивање породичних односа, предупређивање злостављења, занемаривања или експлоатације.

У 2011. години створени су услови за организовање јавних радова области социјалне заштите у граду. У оквиру јавног рада, а у сарадњи са Националном службом запошљавања, Центар је реализовао пројекат „Помоћ у кући старим лицима на сеоском подручју“.

У 2012 години доношењем Правилника о начину организовања добровољног рада уведено је добровољно радно ангажовање као вид једнократне новчане помоћи.

Комора социјалне заштите основана је 2013. године, као независна професионална организација запослених у социјалној заштити, чиме је успостављен систем лиценцирања стручних радника, услуга и организација.

У истој години донета је нова Одлука о правима и услугама у социјалној заштити града Крушевца ради усклађивања са законском регулативом и новим потребама корисника.

2. ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД У ГОДИНИ ЈУБИЛЕЈА

2.1. ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА

Делатност Центра за социјални рад се остварује кроз примену закона, подзаконских аката, реализацијом програмских документа којима се дефинишу функције и поверавају задаци.

По Закону о социјалној заштити, делатност Центара се дефинише у домену остваривања права и коришћења услуга социјалне заштите које обезбеђује Република Србија и јединица локалне самоуправе. Центар као установа која обавља послове остваривања права од општег интереса, делује на основу бројних закона од којих су кључни: Закон о социјалној заштити Породични закон, Закон о прекршајима, у делу који се односи на прекршајни поступак према малолетницима, Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица, низ подзаконских аката, Одлука о правима и услугама у социјалној заштити града Крушевца.

У вршењу јавних овлашћења Центар има две функције:

- Функцију органа старатељства
- Функцију социјалне заштите која је регулисана Законом о социјалној заштити.

У вршењу других послова утврђених законом, Центар поступа по стандардима и нормативима које утврђује надлежни орган јединице локалне самоуправе.

У вршењу јавних овлашћења, Центар, у складу са законом, **одлучује** о остваривању права на материјално обезбеђење, права на додатак за помоћ и негу другог лица, права на помоћ за оспособљавање за рад, права на смештај у установу социјалне заштите, права на смештај одраслог лица у другу породицу, хранитељству, усвојењу, старатељству, одређивању и промени личног имена детета, мерама превентивног надзора над вршењем родитељског права, мерама корективног надзора над вршењем родитељског права.

У вршењу јавних овлашћења, Центар, у складу са законом, **обавља** следеће послове: спроводи поступак посредовања - медијације у

породичним односима (мирење и нагодба); доставља налаз и стручно мишљење на захтев суда, у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права, доставља, на захтев суда, мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици коју је тражио други овлашћени тужилац, пружа помоћ у прибављању потребних доказа суду пред којим се води поступак у спору за заштиту од насиља у породици, спроводи поступак процене опште подобности хранитеља, усвојитеља и старатеља, врши попис и процену имовине лица под старатељством, сарађује са јавним тужиоцем, односно судијом за малолетнике у избору и примени васпитних налога, спроводи медијацију између малолетног учиниоца и жртве кривичног дела, подноси извештај о испуњењу васпитног налога јавном тужиоцу, односно судији за малолетнике, присуствује, по одобрењу суда, радњама у припремном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела (саслушање малолетног учиниоца кривичног дела, саслушање других лица), ставља предлоге и упућује питања лицима која се саслушавају, доставља мишљење суду пред којим се води кривични поступак против малолетника у погледу чињеница које се односе на узраст малолетника, чињеница потребних за оцену његове зрелости, испитује средину у којој је и прилике под којима малолетник живи и друге околности које се тичу његове личности и понашања, присуствује седници Већа за малолетнике и главном претресу у кривичном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела, обавештава суд надлежан за извршење заводске васпитне мере и орган унутрашњих послова када извршење мере не може да започне или да се настави због одбијања или бекства малолетника, стара се о извршењу васпитних мера посебних обавеза, проверава извршење васпитне мере појачаног надзора од стране родитеља, усвојитеља или старатеља и указује им помоћ у извршењу мере, проверава извршење васпитне мере појачаног надзора у другој породици и указује помоћ породици у коју је малолетник смештен, спроводи васпитну меру појачаног надзора од стране органа старатељства тако што се брине о школовању малолетника, његовом запослењу, одвајању из средине која на њега штетно утиче, потребном лечењу и сређивању прилика у којима живи; стара се о извршењу васпитне мере појачаног надзора уз обавезу дневног боравака у установи за васпитавање и образовање малолетника,

доставља суду и јавном тужиоцу за малолетнике извештај о току извршења васпитних мера о чијем се извршењу стара, предлаже суду доношење одлуке о трошковима извршења васпитних мера и обавља друге послове утврђене законом.

Центар у вршењу јавних овлашћења пружа услуге социјалног рада и **покреће судске поступке** када је законом на то овлашћен.

У остваривању права и пружању услуга Центар поштује људска права и достојанство корисника, заступа интересе и права корисника и обезбеђује једнак приступ услугама за које је надлежан свим грађанима, независно од етничких, културних, верских, родних или социоекономских разлика, инвалидитета и сексуалне оријентације.

2.2. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА ЦЕНТРА

Послови у Центру се групишу у оквиру Служби.

Служба представља организациону целину у којој се реализује део активности из делатности центра, како би се што боље остварили организациони циљеви, управљање пословима, контрола рада, квалитет и ефикасност.

У Центру је формирано 5 служби: служба за заштиту деце и младих; служба за заштиту одраслих и старијих; служба за правне послове; служба за локална права и услуге, служба за финансијско-административне и техничке послове.

У службама раде стручни радници и стручни сарадници. Према делокругу свог рада могу бити: руководиоци, супервизори и водитељи случаја.

1. Службама руководе руководиоци који обезбеђује унутрашњу координацију и организацију, планирање и управљање обимом посла унутар службе, поштовање стандарда стручног рада, законитост рада и поштовање рокова и процедура.
2. Супервизор обезбеђује поштовање стандарда стручног рада и доприноси квалитету услуга тако што координира, усмерава, обучава, подстиче и евалуира развој стручних компетенција водитеља случаја како би се постигли оптимални ефекти у задовољавању потреба корисника.
3. Водитељ случаја је стручњак задужен за конкретан случај који

процењује и координира поступком процене потреба конкретног корисника, предузима мере и координира предузимање мера у заштити и подршци кориснику, користећи потенцијале центра и других служби и ресурса у локалној заједници.

1. Приказ укупног броја корисника у периоду од 2009 до 2013. године

Старосна група	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Деца и омладина	2826	3511	4087	5540	6094
Одрасла лица	4450	6128	6709	7692	8339
Старија лица	1791	1814	2140	2363	2539
У К У П Н О	9067	11453	12936	15595	16972

Финансирање права и услуга социјалне заштите је двојако: из буџета Републике и буџета Града.

Република Србија финансира рад Центара у делу јавних овлашћења и следећа права и услуге:

1. право на новчану социјалну помоћ,
2. право на додатак за помоћ и негу другог лица,
3. право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица,
4. право на помоћ за оспособљавање за рад,
5. услуге породичног смештаја,
6. услуге домског смештаја,
7. право на једнократну помоћ у случају угрожености већег броја грађана.

Информације о правима и услугама, начину и условима њиховог остваривања, заинтересовани грађани могу добити у пријемној канцеларији, путем лифлета и сајта - www.csrkrusevac.rs.

2.3.ОРГАНИ УПРАВЉАЊА

Органи Центра су: Директор, Управни одбор и Надзорни одбор, који су установљени Решењем о оснивању и Статутом Центра.

Директор је пословодни орган.

Директора именује Скупштина града на период од четири

године, на основу конкурса, а по прибављеном мишљењу Управног одбора Центра и сагласности Министарства.

Управни одбор Центра има пет чланова и чине га два представника по предлогу запослених и три представника оснивача, од којих је један из реда чланова удружења чији су циљеви усмерени на заштиту права социјално угрожених лица.

Чланове управног одбора Центра именује оснивач, на четири године.

Надзорни одбор Центра има три члана и чине га два представника оснивача и један представник по предлогу запослених.

Чланове Надзорног одбора Центра именује оснивач, на четири године.

2.4 . СТРУЧНА И САВЕТОДАВНА ТЕЛА У ЦЕНТРУ

У циљу повезивања и интегрисања различитих организационих делова, правременог обавештавања и координације између појединаца и организационих јединица у вршењу јавних овлашћења, у Центру се образују стална и повремена стручна и саветодавна тела. Стална тела центра су: колегијум руководиоца, колегијум службе и стална комисија органа старатељства.

Пвремена тела која се образују у центру су стручни тимови.

Колегијум руководиоца је саветодавно тело директора у чијем раду учествују руководиоци организационих јединица. Колегијум руководиоца помаже директору у доношењу управљачких одлука које се односе на унутрашњу организацију рада и предузимање мера за унапређење ефикасности и економичности у обављању послова.

Колегијум руководиоца разматра општа питања и доноси закључке од значаја за унапређење стручног рада, додатног образовања запослених, унапређење положаја корисника, остваривање сарадње са другим установама и удружењима грађана и остваривање стручне сарадње и координације између организационих јединица центра.

Колегијум службе је стручно тело у чијем раду учествују руководиоци службе, супервизори и водитељи случаја. Колегијум службе разматра питања и доноси закључке од значаја за рад службе и унапређење стручних процедура у раду са корисницима.

2.5. ЗАПОСЛЕНИ У ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Од оснивања Центра, обим послова и број корисника је растао, што је пратило повећавање броја радника. Рад Центра започела су два радника, 1964 било их је четворо, 1982-е двадесет шесторо, 2004-е број радника се увећао на четрдесетједан, а данас у Центру ради 55-оро радника.

2. Приказ броја запослених у Центру

Запосленост	Број радника
На одређено време	4
На неодређено време	51
УКУПАН БРОЈ	55

3. Приказ запослених према извору финансирања

Извор финансирања	Број радника
Републички буџет	37
Буџет града	18
УКУПАН БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	55

4. Приказ структуре стручног особља

Стручни профил	Радни однос на неодређено	Радни однос на одређено	Укупно
Социјални радник	17	0	17
Правник	7	1	8
Психолог	6	3	9
Педагог	2	0	2
Специјални педагог	2	0	2
Социолог	2	0	2
Административно финансијски радници	9	0	9
Техничко особље	6	0	6
УКУПАН БРОЈ	51	4	55

Према статусу запослених, на дан 31.12.2013. године у центру је било 55 запослених, од чега 51 на неодређено и 4 на одређено време. Према начину финансирања, локална самоуправа финансира 18, а република 37 запослених.

2.6. ОПРЕМЉЕНОСТ И ИНВЕСТИЦИЈЕ

За своје радне активности Центар користи два пословна објекта. Централна зграда налази се у улици Мајке Југовића 46, близу центра града. Овај објекат се састоји из старог дела зграде чија је површина 250 м² и новог дела зграде чија је површина 550 м². Укупно површина 800 м². У 2014. години Центар је добио на коришћење од Града Крушевца други пословни објекат величине 160 м². који се налази у Чупићевој улици бр. 15 у центру града.

Централна зграда има четири нивоа: приземље, два спрата и подрумске просторије. У приземљу се налази пулт за информације, пријемна канцеларија и канцеларије за стручни рад. Поред канцеларија за стручни рад, на првом спрату је финансијска служба, а на другом спрату је канцеларија директора.

У подрумском делу објекта налази се архива, котларница, кухиња са оставом, Клуб хранитеља и две канцеларије. Приступ особама са инвалидитетом омогућен је изградњом рампе.

Зграда Центра има 32 канцеларије, у којима се одвија свакодневни рад. Све канцеларије у којима се одвијају стручни и административни послови опремљене су рачунарском опремом. Центар располаже потребном опремом за организовање стручних скупова и семинара (видео-бим, флип-чарт, пројектор, лап-топ).

По стандардима стручног рада сваки стручни радник треба да има своју канцеларију, због индивидуалног рада са корисником и породицом. С обзиром на број запослених у Центру, овај стандард за сада није испуњен. Централна зграда обезбеђена је алармом, видео надзором и клима уређајима. Центар поседује три аутомобила за теренски рад и обилазак штићеника на територији Града Крушевца и Србије.

Објект у Чупићевој улици има приземље и спрат. У приземљу објекта ради Породични едукативни центар, као посебна организациона јединица Центра. Овај део објекта има три канцеларије и салу за састанке. На спрату се налазе две канцеларије и сала за рад. Овај простор намењен је за рад Центра за дневни боравак деце и младих у ризику, медијацију и обуку хранитељских породица. Простор је у потпуности опремљен канцеларијском, рачунарском и опремом за радионичарски рад (флип-чарт, видео-бим, пројектор, лап-топ). Добијен је на коришћење од града у 2014. год.

Сва инвестициона улагања и одржавање зграде финансијски је подржано од оснивача. Град Крушевац издваја значајна финансијска средства за адаптацију простора и набавку опреме за рад.

У досадашњем периоду извршена је замена водоводне, канализационе и електро мреже, дренажа архиве, адаптација простора за трпезарију са кухињом, изграђена је рампа за инвалиде, набављени су клима уређаји и рачунарска опрема.

Рампа за особе са инвалидитетом

Стан за младе
без родитељског старања

Реализована је набавка аутомобила Chevrolet, а у оквиру реализације Локалног плана акције за децу кроз пројекат "Гнездо" адаптиран је и опремљен стан за услугу самосталног становања младих без родитељског старања, који напуштају систем социјалне заштите. Републички завод за социјалну заштиту је финансијски и стручно подржао развој услуге самосталног становања младих без родитељског старања, опремањем још једног стана. Опремањем овог стана створени су услови за реализацију услуге у потпуности у складу са потребама младих који напуштају систем социјалне заштите.

Град је финансирао замену електро-инсталација (замена осветљења, постављање неонске расвете, замену прекидача и утичница и реконструкцију мерних ормара).

Највећа и најзначајнија инвестиција за Центар јесте прикључак на централно грејање, коју је у потпуности финансирао Град.

Посета представника Града риликом пуштања у рад централног грејања

На основу члана 18. став 6. Закона о јавној својини ("Сл. гласник РС" бр. 72/2011) и чл. 19. тачка 27. Статута града Крушевца (Сл.лист града Крушевца бр.8/08 и 5/11),

Скупштина града Крушевца, на седници одржаној дана 18. 06. 2014 године, донела је

РЕШЕЊЕ

I - ГРАД КРУШЕВАЦ ПРЕНОСИ на коришћење Центру за социјални рад у Крушевцу, на неодређено време, без накнаде и без права располагања, пословни простор објекат у ул. Чупићевој бр. 15. постојећи на кат. парцели КП 665/2 КО Крушевац, ради обављања делатности Центра.

II - ОВЛАШЋУЈЕ СЕ Градоначелник града Крушевца, да у име Града, закључи Уговор о регулисању међусобних права и обавеза.

Образложење

Центар за социјални рад у Крушевцу се обратио захтевом бр.351/14 од 10.02.2014. године, за доношење решења као у диспозитиву, наводећи да предметни пословни простор који се састоји од приземља и спрата користе од 2009.године и да у њему реализује услуге сервиса за децу са ризичним и делинквентним понашањем и услуге породично-едукативног центра, али до сада није донето решење којим се преноси право коришћења тог пословног простора Центру.

Чланом 18. став 6. Закона о јавној својини је предвиђено да "Установе и јавне агенције и дуге организације (укључујући и Народну банку Србије) чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, које немају статус државног органа и организације, органа аутономне покрајине, односно органа јединице локалне самоуправе или јавног предузећа, односно друштва капитала, имају право коришћења на непокретним и покретним стварима у јавној својини које су им пренете на коришћење".

Имајући у виду природу услуга коју Центар у овом пословном простору врши, а које су од општег интереса за град Крушевац, као и чињеницу да је исти пословни простор и у ранијем временском периоду Центар фактички користио, предлаже се доношење решења као у диспозитиву.

СКУПШТИНА ГРАДА КРУШЕВЦА

I Број:361-15/2014

ПРЕДСЕДНИК

Живан Николић, с.р.

Тачност преписа: СЕКРЕТАР

Горан Ћирић

3. САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА

Успостављање партнерства, сарадње и одговарајућа подела дужности, надлежности, послова и одговорности између разних носилаца социјалне политике је важна претпоставка њеног успешног и ефикасног остваривања у пракси.

Сарадња и координација са другим институцијама је битна претпоставка успешности не само социјалног рада у заједници, већ и образовања, здравства, правосуђа, полицијске управе. У протеклом периоду, сарадња са носиоцима социјалне политике и социјалне заштите била је обострана и временом се проширивала и продубљивала. Протоколи о сарадњи које је Центар потписао са њима у разним областима свога деловања, на нов и свеобухватан начин омогућавају пружање услуга корисницима.

Континуирану, свеобухватну и конструктивну сарадњу, Центар остварује са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Заводом за социјалну заштиту и Комором социјалне заштите у области вишег нивоа одлучивања, надзора, извештавања, консултација, обука, едукација, унапређења стручног рада и лиценцирања.

Стручни радници Центра су активно учествовали у дефинисању нових стандарда стручног рада у разним областима: хранитељство за децу и старије, помоћ у кући, дневни боравак за децу и младе са проблемима у понашању, примена васпитних налога и посебних обавеза.

Округли сто Крагујевац

Окторбарски сусрети Ниш

Присуствовао и активно учешће на разним стручним скуповима, саветовањима, округлим столовима, предавањима, трибинама, допринело је креирању нових услуга у локалној заједници- „Октобарски сусрети у социјалној заштити“, стручни скупови у организацији Асоцијације центара, Министарства, Завода, Коморе, Центара за социјални рад.

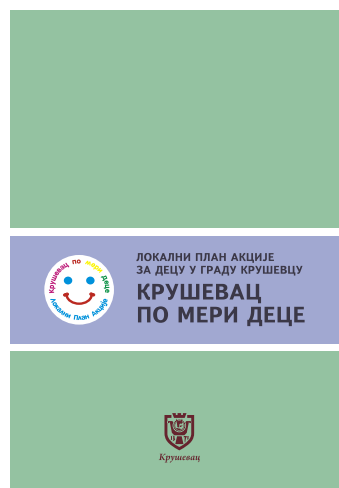

Округли сто ГЦСР Београд

Трибина у Крушевцу

Посебно значајним сматрамо учешће стручних радника у креирању стратешких докумената Града: Стратегија развоја социјалне политике града Крушевца, Локални акциони план за децу, Стратегија за унапређење положаја Рома, Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица, Стратегија локалног одрживог развоја.

За успешну реализацију постојећих и креирање нових услуга социјалне заштите и за унапређење квалитета рада, од посебног је значаја увођење лиценцирања стручних радника. Стручни радници су дужни да професионално напредују и похађају програме обуке, а нарочито акредитоване програме, што је услов за добијење и обнављање лиценце. Центар је током свог постојања посебну пажњу посвећивао и у складу са могућностима, омогућавао едукацију и обуке запослених у циљу подизања стручности и компетенција стручних радника.

Центар је у сарадњи и партнерству са локалном самоуправом, судом, полицијском управом, школама, месним заједницама, удружењима и медијима радио на многим пројектима, који су за резултат имали бољи квалитет постојећих и постали основ за успостављање нових услуга.

Споразум о сарадњи у спровођењу заштите жртава насиља у породици и жена у партнерским односима на нивоу Града

Град, Центар, Тужилаштво, Полиција и Комунална полиција у борби против просјачења

Центар, поред својих редовних делатности има значајно место у организовању хуманитарних акција. Често смо партнери организацијама, које имају жељу да помогну другима. Стручни радници Центра добро познају потребе наших грађана и корисника, па често посредују између оних који несебично дају своје време и енергију, прикупљајући средства ради помоћи другима и оних којима је помоћ потребна.

Једна у низу хуманитарних акција коју смо организовали јесте фудбалска утакмица између екипе „Монтевидео Бог те видео“ и екипе града Крушевца. Екипу града Крушевца представљали су истакнути спортисти и јавне личности. Приход од хуманитарне утакмице био је намењен и расподељен за набавку помагала деци са инвалидитетом.

4. СЛУЖБЕ

4.1. СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ И МЛАДИХ

У Служби за заштиту деце и младих данас ради 12 стручних радника ангажованих на пословима водитеља случаја, супервизора стручног рада и руководиоца службе.

Сви запослени у Служби су завршили основне академске студије из области социјалног рада, психологије, педагогије и специјалне педагогије, а због специфичности групе корисника, њене разноликости и сложености поседују и низ додатних едукација из области системске породичне терапије, рада са жртвама насиља, медијације, као и рада са жртвама трговине људима.

Нова организација рада Центра по моделу "вођења случаја" означава системски приступ у социјалном раду који обухвата активности процене, омогућавање приступа услугама, планирања, координације, надгледања и евалуације услуга које треба да одговоре на потребе конкретног корисника.

Једна од новина у односу на све претходне моделе рада јесте увођење супервизије стручног рада. То је процес који обезбеђује примену стандарда у реализацији стручних задатака и активности из делатности центра кроз професионалну подршку и учење. Стручни радници на тај начин развијају компетенције и могућности да преузму одговорност за сопствену праксу, чиме подижу ниво квалитета заштите корисника. Супервизор је искусни стручњак који има задатак да координира, усмерава, подстиче и евалуира рад водитеља случаја и у својим активностима обједињује административну, едукативно-развојну и подржавајућу функцију супервизије.

Служба за заштиту деце и младих се примарно бави заштитом малолетних лица – деце до 18. године живота и младих до 26. године живота када им је услед породичних и других животних околности, угрожен развој, безбедност и здравље, односно ако је извесно да без подршке система социјалне заштите не могу да достигну оптимални ниво развоја.

У том смислу Служба се нарочито бави децом и младима у ситуацијама:

1. када су без родитељског старања или у ризику од губитка родитељског старања; када њихови родитељи, старатељи или друга лица која се о њима непосредно старају нису у стању да то раде без подршке система социјалне заштите, а услед здравствених разлога, менталног обољења, интелектуалних тешкоћа или неповољних социо-економских околности,
2. када имају сметње у развоју (телесне, интелектуалне, менталне, сензорне, говорно-језичке, социо-емоционалне, вишеструке), а њихове потребе за негом и материјалном сигурношћу превазилазе могућности породице,
3. када су у сукобу са родитељима, старатељем и заједницом и ако својим понашањем угрожавају себе и околину,
4. када се суочавају са тешкоћама због злоупотребе алкохола, дрога или других опојних средстава,
5. када постоји опасност да ће постати жртве или већ јесу жртве злостављања, занемаривања, насиља и експлоатације, односно ако су им физичко, психичко или емоционално благостање и развој угрожени деловањем или пропустима родитеља, старатеља или друге особе која се о њима непосредно стара.

5. Приказ броја корисника - деце и омладине у периоду 2009-2013.

Деца и омладина	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Деца без родитељског старања	208	277	309	216	188
Деца материјално угрожена	1270	1480	2635	3401	4000
Деца из породицаса порем. пород. односима	374	779	384	597	546
Деца са сметњама у развоју	173	227	249	331	257
Деца са проблемима у понашању	536	532	377	545	576
Остала деца и омладина	242	216	133	293	286

Након доношења Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица 2005. године, у сарадњи са тадашњим Окружним јавним тужилаштвом, организован је састанак са свим релевантним институцијама у Граду Крушевцу које су се бавиле заштитом права и интереса деце, као и са институцијама које су према нашим виђењима могле да допринесу поступку реализације васпитних налога и посебних обавеза. Са заинтересованим институцијама почетком 2007. године потписали смо Уговоре о пословној сарадњи. У том тренутку потписани су Уговори са :

1. Јавним комуналним предузећем у Крушевцу,
2. Домом за децу „Јефимија“ у Крушевцу
3. Међуопштинском организацијом слепих и слабовидих у Крушевцу
4. Савезом глувих и наглувих у Крушевцу
5. Друштвом за церебралну и дечију парализу у Крушевцу.

Први васпитни налог од стране Окружног јавног тужилаштва у Крушевцу, који је био и први васпитни налог изречен у Србији, изречен је фебруара месеца 2007. године. То је био налог за обављање рада без накнаде у хуманитарној организацији у трајању од 3 месеца. На основу мишљења и предлога Центра, а одлуком Окружног јавног тужилаштва, малолетник је био упућен у Међуопштинску организацију слепих и слабовидих.

У прилог успешности реализације првог васпитног налога говори и чињеница да је малолетник након реализованог васпитног налога

тражио од Заменика Округног јавног тужилаштва дозволу да настави да долази у Међуопштинску организацију слепих и слабовидих да помаже запосленима у организацији око њихових свакодневних активности.

У раду са корисницима, стручни радници примењују методе и технике стручног рада, које су најпре примерене потребама корисника, у складу су са стандардима стручног поступка, принципима и вредностима социјалног рада.

Заштита деце без родитељског старања обезбеђује се применом услуга домског смештаја, смештаја у сродничку, хранитељску и другу породицу. Заштита се остварује и применом мера породично-правне заштите – старатељства и усвојења.

У вршењу јавних овлашћења, Центар као орган старатељства спроводи надзор над вршењем родитељског права кроз превентивни и корективни надзор. Уколико ове мере не доведу до промена родитељских компетенција, приступа се привременом изузимању детета из породице и након процене примењује се адекватан облик заштите у најбољем интересу детета. Упоредо са овим активностима, орган старатељства је у обавези да поднесе предлог суду за лишавање родитељског права.

Одлуку о примени било ког вида заштите доноси стручни тим чије је формирање у овим ситуацијама обавезно.

6. Приказ облика заштите деце и омладине у периоду 2009 – 2013.

Облик заштите	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Домски смештај	29	36	39	35	18
Смештај у другу породицу	130	131	135	147	171
Старатељство	141	91	101	100	85

Породични смештај деце је организован облик заштите деце без родитељског старања којим се поверавају на бригу, старање и васпитање другој, посебно одабраној, мотивисаној и припремљеној породици, уз новчану накнаду. Уобичајени назив за ове породице је хранитељска породица. Смештај у хранитељску породицу не значи прекид односа са породицом, јер је крајњи циљ овог облика заштите стварање могућности да се дете, после краћег или дужег времена, врати својој породици.

Породични смештај је један од адекватнијих облика заштите за одређени број деце без родитељског старања, због бројних предности. Те предности долазе до изражаја у случајевима када дете има такве адаптивне предиспозиције да боље прихвата амбијент хранитељске породице, када тежи и има наглашену потребу односа „родитељ – дете“, а таквом амбијенту иде у прилог развој трајних емотивних веза и стабилност односа. На овај начин се потпуније остварују дечија права, тј. дететове потребе за партиципацијом у породичном животу и стицању породичних искустава битних за осамостаљивање и каснији живот као самосталног члана у заједници. Приликом избора породице у коју ће се дете збринуту, стручни радници Службе за заштиту деце и младих нарочито се руководе личним својствима детета и чланова породице у коју се врши збрињавање, стамбеним и другим могућностима породице и потребама детета.

Домски смештај је организован облик заштите који деци без родитељског старања, зависно од својих породичних прилика и узраста, обезбеђује дужи или краћи боравак у установи. Смештај у дом подразумева обезбеђивање социјалне заштите, васпитања, образовања, здравствене заштите и оспособљавање за самосталан живот и рад. Поред различитих садржаја рада са децом и младима у домовима се подстиче, прати и усмерава психофизички развој детета, откривају склоности и способности, задовољавају потребе за љубављу, сигурношћу и афирмацијом, изграђују културне, хигијенске и радне навике, формирају карактерне особине и изграђује конструктиван и активан однос према животу и друштвеној средини. За време трајања домског смештаја, орган старатељства ради на одржавању родитељских и породичних односа и ствара услове да примарна породица преузме родитељско старање.

Старатељство као облик породично-правне заштите деце без родитељског старања дефинисан је Породичним законом Републике Србије. Овим обликом заштите обезбеђује се збрињавање, васпитавање и образовање у циљу заштите најбољег интереса детета, развоја личности и оспособљавања за самосталан живот.

Задаци органа старатељства су да руководи пословима и да доноси одлуке и решења о постављању и укидању старатељства, односно поставља и смењује стараоце, даје одобрење и сагласност

стараоцима за одређене радње и послове у вези са васпитањем и образовањем штићеника, води стручни надзор над радом стараоца, води потребну евиденцију и старатељске књиге. Реализација ових задатака захтева континуирани социјални, васпитни и психолошки рад са малолетницима који су под старатељством, и то од момента стављања под старатељство, па до њиховог пунолетства.

Усвојење је посебан облик породично-правног збрињавања и заштите деце без родитељског старања који деци омогућава одрастање у породичном амбијенту. Поред тога усвојење истовремено омогућава усвојитељима задовољење потребе за дететом. Наиме, институт усвојења се јавља, с једне стране, као облик комплетне заштите деце која су се услед различитих животних околности нашапа без родитељског старања, односно као вид заштите и збрињавања деце, а са друге стране, он је начин остваривања родитељства.

* * *

Једна необична прича о усвојењу

Била је мала, црна и тврдоглава. Када ме је први пут погледала тим тамним очима имала сам осећај да сам је родила.

Нико је није хтео. Док је била са мајком упознала је мрачни свет проституције и криминала. Завршила је у установи социјалне заштите. Мајка у ланцу трговине људима, а оца никад није упознала. Од стране одраслих је добила епитет “дивљег детета”. Тешко је било изборити се за њу и наћи јој породицу какву заслужује. Кренуло је прво са хранитељском породицом у селу надамак Крушеваца у средини која није имала слуха за децу друге националности. У хранитељској породици са опоравила, почела да живи своје детињство. Али ту није могла да остане и да пусти корене јер хранитељство је привремено. Добила је у породици импулс љубави и сигурности, оно што јој је требало од самог рођења. Каснила је у свему, али није се дала. Дошло је време да нађе своју породицу, усвојитељску, неку где ће остати трајно.

Опет проблеми, нико од наших парова није је хтео, била је већ стара за усвојење а имала је пет година. Много је немирна и непослушна, а и боја коже им је сметала. Од силне жеље да јој нађемо

породицу правили смо грешке, али и исправљали. Све нам је то опростила и гурала нас даље, давала нам је снагу да учинимо праву ствар. Обратили смо се Министарству и тражили дозволу за међународно усвојење. Говорили су нам да то неће ићи лако. Имате “тешко дете”. А онда се појавио неки сасвим други свет из далеке земље, толерантнији од нас. У том усвојитељском пару био је и наш човек, са ових простора. Са одушевљењем су прихватили причу о њој, рекоше то што је таква одлика је креативног и маштовитог детета. И нису погрешили. Њихов први сусрет је био чин препознавања и питања “где сте до сада?” Након недељу дана наши “црни дијамант” је кренуо на пут. Први пут је летела авионом. Са родитељима је била спремна да упозна тај велики свет. Имала је мало времена да научи језик пре него што крене у школу. Али ништа је није омело. Њена љубав према музици јој је помогла да свет претвори у песму.

У току те године завршила је два разреда и постала њихова “rock star” омиљена другарица са којом друга деца желе да се играју и стварају незаборавне успомене.

Сада има десет година. Сваког маја долази у Србију и тражи на већ заборављеном српском језику да се види са нама. Увек нађемо времена да је видимо и да се подсетимо да то што радимо ипак има сврху и смисла!

Весна Раковић, дипл.социјални радник

* * *

Прича психолога – почетника

Када сам се запослио у Центру за социјални рад било је рано пролеће. Центар је био у малој згради, у тихом делу града. Затекао сам неколико старијих сарадника који су носили уморне погледе и неколицину новопримљених колегиница које су пратиле ритам тог годишњег доба. Тако рећи до јуче опчињен факултетом, професорима, фасцинантним предавањима, испитима и оценама, широм отворених очију, ума и срца, силазио сам са академских висина стазама које су водиле у ставрни живот. На једној од тих стаза, наишао сам на Центар за социјални рад који ме је зачарао.

А, онда се смрачило!

Нагло и без икакве најаве претходног дана, зима је рано дошла са снегом који је падао целе ноћи. Ујутру, град је био у тишини, саобраћаја на улици није било, а на посао је дошло мање људи него обично.

Колега који је носио уморан поглед, ме је службено обавестио да морам одмах у то село, “да видимо шта ћемо са неком децом”.

“А кафа?”

“Ма пусти сад то” рече облачећи капут од прљаво плавог громбија.

Возио сам службеног фићу зелене боје до надамак удаљеног села вођен његовим познавањем сваке стазе.

“Е, сад ћемо пешице” каза, “и не мораш да закључаваш ауто јер овде људи нема, али вукова...”

Одмах сам му поверовао.

Јел видиш нешто? Чујем га испред, док покушавам да газим у његове трагове у снегу, дубоке до колена.

“Аха”, кажем у блаженом незнању, јер ми није јасно шта треба да видим.

“Не дими се из оџака” каже.

На врху брда, мала, црна кућа од блата у јаком контрасту завејане белине јутарњег снега. Нахерени димњак, у ствари нека цев, није давао знаке живота.

У ниску кућу - земунцу од два одељења, између којих нема врата, мора се ући погнуте главе. У десном углу на блатњавом поду висока гомила одбачених крпа и гардеробе, замашићени јорган који одаје да је некада био црвене боје - вири мала, боса нога, такође црна. Уз леву страну гомиле, очигледно скупљене из контејнера, ближе прозору “застакљеним” полупровидном најлонском кесом са рекламом детерџента, две девојчице пет - шест година старе, приљубљене лицима, спавају. Топло ваздух испарава из малих, влажних носића.

Провирим у суседну “собу”. На подунечији одбачен душек. На њему спава девојчица око 12 - 13 година, покривена мушким капутом који нема сву дугмад. Поред ње, ваљда отац. Његова десна рука је њен јастук, а у левој држи боцу у којој је остало ракије за један гутљај.

Смрад, кога би морало бити, не осећа се у јаком јутарњем мразу.

Носим двоје полуголе и полубосе деце пратећи отиске трагова у

снегу које смо оставили долазећи. У даљини не назирем “фићу” од магле која се спушта.

Дете које носим у левој руци дише шкрипаво, повремено отвара очи, врело је, а влажан носић ми размазује слине по образу.

Уморни поглед иза мене вуче друго двоје деце.

“Знаш”, чујем га кроз шкрипу гажења ледене коре снега, “касно синоћ ми је била комшиница која ради на гинекологији. Рекла ми је да је њихова мајка умрла поподне, а отац, видео си шта ради...”

Драган Манојловић, психолог

Развој хранитељства

Системски приступ у развоју породичног смештаја у Крушевцу започео је реализацијом реформског пројекта Министарства за социјална питања „Стратегија развоја породичног смештаја у Србији“ 2003. године. Током поменуте године стварани су предуслови за успешан почетак рада на развоју хранитељства, кроз едукације и сензибилизацију професионалаца. Ради ефикасније имплементације пројекта, одређено је 19 региона у Србији, а Центар Крушевац био је регионални центар за хранитељство за општине Крушевац, Ћићевац, Варварин, Александровац, Трстеник и Брус. Координатор пројекта била је Слађана Чабрић, педагог тима за заштиту деце без родитељског старања Центра Крушевац.

На територији Општине Крушевац 2003. године било је 126-оро деце без родитељског старања која су била збринута у сродничким и хранитељским породицама, у Крушевцу и Милошевцу и домовима за децу у Србији.

Кампања на нивоу Србије под називом „За живот у породици“ реализована је почетком 2004. године. Укључене су све релевантне

медијске куће, направљен је спот, плакати и остали пратећи материјал. У кампањи на локалном нивоу учествовао је тим за децу без родитељског старања.

Успешна кампања, добро осмишљени програми обуке хранитеља и друге активности предвиђене пројектом, мотивисали су 32 породице да прођу програм обуке.

Усвајањем Породичног закона прецизније је регулисана област хранитељства, а Правилником о хранитељству из 2008. године прописани су ближи стандарди за остваривање заштите детета на хранитељству.

Континуиран рад на промоцији хранитељства, омогућио је да, од 2004-2014. године, Центар Крушевац реализује обуку за две групе кандидата годишње.

Данас се на породичном смештају налази 210-оро деце без родитељског старања, а највећи број деце збринут је на територији Града Крушевца.

У периоду после 2003. год. пројектним активностима у области развоја хранитељства, допринеле су уређењу простора у центру, за рад са децом и младима и хранитељским породицама.

Унапређењу постојећих и успостављању нових услуга социјалне заштите, допринели су резултати пројеката реализовани у оквиру Службе за заштиту децеи младих.

Тинејџер

Пројекат је реализован 2004. године и намењен је малолетницима са изреченом васпитном мером: појачан надзор органа старатељства, појачан надзор од стране родитеља као и кривично неодговорном децом. Реализован је у сарадњи са СУП-ом, Општинским судом, Општинским јавним тужилаштвом, Здравственим центром. Циљ пројекта је био помоћ младима у адекватном избору модела за идентификацију у социјалном окружењу, формирању осећања сигурности и припадности, и помоћ родитељима у подизању васпитне компетенције. Намера је била да се информисањем јавности и укључивањем свих релевантних субјеката у активну партнерску сарадњу подрже млади и њихови родитељи у решавању развојних и других актуелних проблема и потреба.

Пројекат је финансиран из средстава Фонда за социјалне иновације.

У оквиру пројекта реализоване су следеће активности: групни рад са малолетницима, групни рад са родитељима, обука за рад на рачунару, теренске посете, спортске активности, посете породицама, заједнички састанци чланова „мобилног тима“, посета ВПД Крушевац, Заводима за васпитање деце и омладине у Нишу и Књажевцу као и КПЗ за малолетника у Ваљеву. Чланови мобилног тима који су реализовали пројекат били су: дипл. спец. педагог, психолог, педагог, социјални радник, инспектор за сузбијање малолетничке делинквенције, лекар-психијатар, заменик ОЈТ, судија Општинског суда, судија Општинског органа за прекршаје, професор физичког васпитања.

Пројекат је презентован у ВПД Крушевац, у Крагујевцу у оквиру семинара „Мобилни тимови за свеобухватну заштиту деце“ као и на Данима дефектолога у Херцег Новом.

Координатор пројекта: Јелица Милосављевић, дипл. спец. педагог.

Центар за дневни боравак деце и младих у ризику

Центар за дневни боравак деце и младих у ризику је иновативна услуга социјалне заштите у локалној заједници, намењена заштити деце и младих у ризику и проблемима у понашању. Организована је 2009. године у партнерству јавног (Центар за социјални рад Крушевац) и цивилног сектора у локалној заједници, као резултат имплементације Стратегије развоја социјалне политике Града Крушевца, уз подршку Министарства рада и социјалне политике Републике Србије.

Активности

Разговор са гостима

Пројекат је намењен деци и младима са проблемима у понашању, узраста од 10 до 18 година, младима у сукобу са законом, којима је изречен васпитни налог, посебна обавеза или васпитна мера појачан надзор уз дневни боравак у установи за васпитање и образовање, родитељима деце у ризику и младих са проблемима у понашању, сарадничким институцијамама и професионалцима који имају потребу за додатним информисањем, едукацијом и за разменом професионалних искустава и примера добре праксе.

Услуга „Центар за дневни боравак деце и младих у ризику“ се реализује у континуитету од јуна 2009. године до 2013. године. Пројекат

је реализован уз подршку града Крушевца и Министарства рада и социјалне политике, а током 2012. и 2013. године активности се реализују волонтерски.

С обзиром на карактеристике деце и младих са проблемима у понашању (да најчешће долазе из нефункционалних породица, неповољног социјалног окружења, да су у адолесцентном или предадолесцентном периоду, оптерећени низом развојних проблема које нису у стању сами адекватно да решавају), методологија рада је заснована на интересима корисника и спроводи се кроз индивидуалан приступ и програм рада. За реализацију индивидуалног програма рада са корисником, задужено је посебно стручно лице у својству ментора, које, поред непосредног рада и подршке кориснику, координира васпитне утицаје и укључује у реализацију програма чланове породице, школе, социјалне службе и друге чланове сарадничке и социјалне мреже.

Отварање Центра за дневни боравак

Пружалац услуге је удружење „Корак напред“, које је услугу организовало и спроводи у партнерству са Центром за социјални рад и сарадњи са Вишим судом, Вишим јавним тужилаштвом, школама и другим институцијама, а у складу са Протоколом о међусекторској сарадњи и поступању у заштити деце и младих у ризику, закљученим октобра 2010. године, чији је потписник и Град Крушевац.

Овај концепт дневног боравака је оцењен као пример добре праксе, а удружење „Корак напред“, као пружалац услуге, је 2011. године награђено од стране Фонда „Места у срцу“ - у сарадњи са TACSO (Канцеларија ЕУ за техничку подршку организацијама цивилног

друштва у Србији), наградама за грађанску иницијативу и локално партнерство.

Реализацијом активности унапређена је заштита и положаја деце и младих са ризиком у понашању, побољшан је положај деце и младих у ризику и са проблемима у понашању, унапређена стручна процедура и професионални капацитети стручњака у раду са децом и младима у ризику и њиховим породицама, подигнут је квалитет сарадње и комуникације унутар сарадничке мреже институција и постојећих услуга, подигнут је ниво информисаности и сензибилитета јавности и институција за боље сагледавање и разумевање потреба деце и младих у ризику.

Чланови стручног тима ангажовани у раду са корисницима и представници сарадничких институција прошли су обуку кроз три акредитована програма Републичког завода за социјалну заштиту: "Подстицање просоцијалног и превенција агресивног понашања младих", "Дневни боравак - могући одговор на потребе деце и младих са поремећајем понашања" и "Унапређење професионалне праксе у заштити деце са проблемима у понашању".

Координатор пројекта: Радомир Јевтић, специјални педагог

Пројекат " Гнездо "

Пројекат "Гнездо" намењен је младима без родитељског старања који напуштају систем социјалне заштите.

Циљ пројекта је стварање услова за самостално становање младих без родитељског старања, као и њихово јачање за превазилажење развојних проблема.

Пројекат је финансирао Град Крушевац у оквиру ЛПА за децу и реализован је у периоду од 6 месеци (октобар 2010. године - април 2011. године).

Активности пројекта биле су усмерене на: адаптацију, набавку и опремање стана, припрему младих да напусте систем социјалне заштите, обучавање за њихово осамостаљивање и самостално функционисање, групни рад са децом и младима, медијску промоцију и

сарадњу са локалном заједницом.

Планиране пројектне активности реализоване су у потпуности. Усељена три штићеника из дома за децу "Јефимија" са којима је потписан Уговор о коришћењу стана.

Групи рад са младима

Младић у поступку осамостаљивања

О резултатима и активностима пројекта информисана је локална заједница путем медија.

Овај пројекат је допринео да се Одлуком о правима и услугама у социјалној заштити града Крушевца установи нова услуга - становање уз подршку за младе који излазе из система социјалне заштите.

Захваљујући овом пројекту Центар је добио средстава од Републичког Завода за социјалну заштиту за опремање још једног стана, чиме су створени услови да се задовоље потребе младих без родитељског старања који напуштају систем социјалне заштите.

Координатор: Славица Весић Соколовић, дипл. правник

Развојно саветовалиште за хранитељске породице

Пројекат је намењен деци без родитељског старања и њиховим хранитељима и реализован је у периоду 2003-2014. године. Финансиран је од Фонда за социјалне иновације и надлежног Министарства за социјална питања.

Активности пројекта реализоване су кроз индивидуални саветодавни рад са децом и хранитељима, информативне и едукативне садржаје, кроз обуку за комуникативне вештине и друго.

Пројектом је обухваћено 43. деце без родитељског старања и њихови хранитељи.

Групни рад са децом

Излет на Коопонику

Значајни резултати пројекта: побољшање квалитета живота и успешности деце, њихова боља информисаност о правима и начинима остваривања истих, веће учешће деце у одлукама које се тичу задовољавања њихових потреба, побољшање комуникације са стручним радницима, подизање нивоа знања и компетенција хранитеља и њиховог партнерског односа, континуирано праћење и подршка и др.

Координатор пројекта: Слађана Чабрић, педагог

Путоказ

Пројекат је намењен младима из Дома за децу „Јефимија“, хранитељима и усвојитељима опште подобности, на регионалном нивоу и реализован је 2005-2006. године.

Пројекат је финансиран од стране Фонда за социјалне иновације.

Активности на пројекту: израда индивидуалних планова заштите као припрема за осамостаљивање за осморо младих из дома, уз обавезну њихову партиципацију, реализација обуке за четворо деце из дома у фризерском салону дома „Јефимија“, реализација програма припреме младих за осамостаљивање, реализација програма припреме за усвојитеље, формирање удружења хранитеља, сарадња са локалном самоуправом.

Резултати: израђени индивидуални планови заштите, реализована обука за занимање фризер, реализовано девет едукативних радионица и девет практичних радионица за младе у оквиру програма осамостаљивања, реализован програм припреме за усвојитеље кроз десет радионица, фомирано Удружење хранитеља „Зора“ и др.

*Програм осамостаљивања младих Формирање удружења хранитеља
„Зора“*

Координатор пројекта: Слађана Чабрић, педагог

Путоказ 2

Пројекат је намењен деци из установа за коју је обезбеђен породични смештај, младим корисницима услуге самосталног становања, деци на хранитељству у терапијском процесу, деци на породичном смештају, хранитељским породицама, професионалцима центара,

Пројекат је финансирао Фонд за социјалне иновације и реализован је 2006 - 2007. године.

Активности на пројекту: примена нових стандарда за премештање деце из институција у хранитељске породице, праћење и подршка деци и хранитељима, обука стручних радника Центара на округу, пружање подршке деци од стране дечијег психотерапеута са Института за ментално здравље у Нишу, самостално становање уз подршку, самостално становање уз партиципацију корисника, формирање Клуба хранитеља, медијска промоција пројекта и хранитељства.

Резултати: реализована је обука стручних радника за примену Програма припреме хранитеља, израђена регионална база података о хранитељским породицама, потписан протокол о унапређењу сарадње у обављању послова хранитељства, обезбеђен је породични смештај за 10-ро деце, опремљен стан за самостално становање, реализован семинар у Врњачкој Бањи на тему „Проблеми деце“, тим за праћење и подршку хранитељским породицама је реализовао саветодавне активности, формиран је Клуб хранитеља Расинског округа.

*Рад стручних радника на
окружном нивоу*

*Припрема деце за смештај у
хранитељске породице*

Координатор пројекта: Слађана Чабрић, педагог

Клуб хранитеља

Пројекат је намењен хранитељским породицама и деци на породичном смештају на територији Града Крушевца и реализован је 2009. године. Пројекат је финансирао Град Крушевац.

Активности у Клубу хранитеља:

1. групни радна тему по избору и потребама хранитеља, саветодавне активности,
2. организовање слободних активности клуба - месечни састанак хранитеља у функцији групе за самоподршку,
3. интерактивни сусрети хранитеља и госта са „поводом“ – из области здравства, предшколске установе, школа и друго,

4. обележавање значајних догађаја: Дечија недеља, Нова Година, Ускрс, излет до Милошевца и друго,
5. медијски промоција Клуба хранитеља.

Реализацијом активности унапређен је садржај рада клуба и тиме омогућено задовољавање потреба деце и хранитељских породица.

*Посета хранитељским породицама
у Милошевцу*

Обележавање Дечије недеље

Координатор пројекта: Љиља Лукић, психолог

4.2. СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ ОДРАСЛИХ И СТАРИЈИХ

У складу са Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада Центра за социјални рад, једна од организационих јединица је и Служба за заштиту одраслих и старијих.

Проблеми одраслих и старијих лица су се кроз временске периоде мењали, манифестовали се и преламали кроз друге проблеме породице и прерастали у друштвене појаве. У протеклом периоду породица се трансформисала на различите начине. Период тзв. “транзиције“ донео је низ проблема који су се негативно одражавали на примарну улогу породице у друштву. Пораст сиромаштва, велики број људи без обезбеђене егзистенције, оставио је и траг и последице на положај најстаријих лица. Нов систем вредности дефинише нова правила понашања, доводи у великој мери до отуђености међу људима и урушава неке традиционалне вредности карактеристичне за наше поднебље и културу живљења. Крушевац, као и многи градови Србије, има негативну стопу природног прираштаја и раст учешћа старих у укупном броју становника. Према последњем попису град има 128.752 становника чија је просечна старост на нивоу Републике Србије 42,2

године. Укупан број старих је 22.836, што представља 18% становништва, односно веће учешће старих од просека у Србији. Истовремено, повећава се и број старијих од 80 година. Проблеми старих у Крушевцу, као и у другим срединама, у првом реду су сиромаштво, неуједначена доступност права, изолованост, отежано физичко и ментално функционисање и занемаривање.

У односу на место пребивалишта, 45% корисника Центра за социјални рад живи на селу. Код остарелих тај проценат је нешто већи – 47%. Запажа се да је већи број жена из руралног подручја у самачким домаћинствима затражило помоћ Центра за социјални рад. Претпоставка је да изолованост у већој мери погађа старе на селу. Старачка и самачка домаћинства су група корисника са већим ризиком. У структури остарелих корисника Центра за социјални рад заступљени су са 18,66%. Несумњиво да је далеко већи број старих којима недостаје брига, али не обраћају се Центру за помоћ. Заступљенија су старачка самачка домаћинства из урбаног подручја (69%), а разлог би могао бити боља информисаност, (подаци и део текста преузет из истраживања „Стари- доступност права и услуга из области социјалне заштите на подручју Града Крушевца“).

Пракса је показала да су најделотворнији видови заштите они који помажу останак у природном амбијенту, што је у складу са очекивањима старих. У раду са старима потребна је помоћ заједнице у стицању поверења, у заштити од бројних злоупотреба којима су изложени.

Служба се бави заштитом одраслих и старијих, лицима са психичким и физичким сметњама, материјално угроженим и незбринутим, са породичним проблемима и одраслим лицима са поремећајима у понашању. Обезбеђује остваривање најбољег интереса корисника, поштујући приватност и поверљивост информација о кориснику.

У вршењу јавних овлашћења, Служба за заштиту одраслих и старијиху складу са законом **одлучује о:**

1. остваривању права на домски смештај;
2. остваривању права на смештај у хранитељску породицу;
3. старатељству;
4. остваривању права на помоћ за оспособљавање за рад;

У вршењу јавних овлашћења, Служба за заштиту одраслих и старијих, а ускладу са законом, **обавља** следеће послове:

1. спроводи поступак посредовања - медијације у породичним односима (мирење инагодба);
2. доставља, на захтев суда, мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици коју је тражио други овлашћени тужилац;
3. пружа помоћ у прибављању потребних доказа суду пред којим се води поступак у спору а заштиту од насиља у породици;
4. врши попис и процену имовине лица под старатељством.

Рад Службе темељи се на примени одредби из Закона о социјалној заштити Републике Србије, Породичног закона, Закона о општем управном поступку, и другим законима и подзаконским актима.

Облици заштите одраслих и старијих лица су:

Домски смештај

Домски смештај се обезбеђује одраслом и старијем лицу са телесним и чулним оштећењем, тешко хронично оболелом лицу, ометеном у менталном развоју које није у могућности да самостално живи у породици због неповољних здравствених, социјалних, стамбених и породичних прилика и лица са поремећајима у понашању.

Ова лица се смештају у геронтолошке центре и специјализоване установе за смештај. На смештају се данас налази 199 лица, у односу на 1964. годину када је број реализованих смештаја у установе социјалне заштите износио 13.

7. Приказ број корисника домског смештаја у периоду 2009-2013. година

Старосна група	2009	2010.	2011.	2012.	2013.
Одрасла лица	81	90	91	68	85
Старија лица	98	119	132	141	114
УКУПНО	179	209	223	209	199

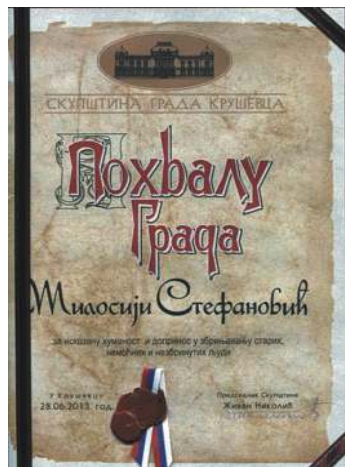
Смештајем у дом обезбеђује се збрињавање, здравствена заштита и задовољавају основне животне потребе корисника. Ово је најзаступљенији облик заштите одраслих и старијих, иако су

капацитети установа попуњени и веома је тешко реализовати нови смештај. Највећи број ових лица смештен је у Геронтолошком центру у Крушевцу.

Породични смештај

Породичним смештајем одраслим и старијим особама омогућава се одржавање или побољшање квалитета живота. Услугу породичног смештаја првенствено пружају сродници када је то у складу са најбољим интересом корисника.

Услугу може пружати и друго лице које је процењено као подобно, које је успешно завршило обуку и стекло лиценцу за пружање те услуге.

Услуга је намењена одраслима и старијима који због социоматеријалне и стамбене угрожености, као и лошег здравственог стања нису у могућности да се сами о себи старају.

Приликом смештаја у другу породицу, служба се руководи личним својствима и потребама корисника, као и стамбеним и другим могућностима породице у коју се смешта.

8. Приказ броја корисника на породичном смештају 2009-2013. год.

Старосна група	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Одрасла лица	8	11	16	19	14
Остарела лица	21	20	24	25	21
УКУПНО	29	31	36	44	35

Старатељство је један од облика социјалне заштите који подразумева стављање под старатељство лица којима је судским решењем одузета пословна способност. Њима се поставља старатељ који има лична својства и способности за обављање дужности старатеља у најбољем интересу штићеника. Он се стара о личности, заступа интересе штићеника, управља и располаже имовином. О свом раду

старатељ подноси извештај органу старатељства.

Привремено старатељство је облик старатељске заштите за лица која из одређених разлога не могу да обаве неку правну радњу у своју корист.

9. Приказ број корисника под старатељством у периоду 2009-2013. год.

Старосна група	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Одрасли	94	103	142	112	115
Старији	34	34	55	56	44
УКУПНО	128	137	197	168	159

Поред ових облика социјалне заштите, а у складу са материјалним средствима која су на располагању од стране локалне самоуправе и надлежног Министарства, Центар пружа и материјалну подршку кроз **једнократне новчане помоћи**, увећане једнократне помоћи, помоћи у натури (огрев, храна, основна гардероба).

Прихватилиште или прихватна станица за одрасле у нашој средини још није организована, иако потреба за овом врстом услуге постоји дуги низ година. У тој ситуацији лица се привремено смештају у хранитељску породицу. Потписивањем Протокола између Града Крушеваца, Центра за социјални рад, Геронтолошког центра и Здравствениог центра, 2013. године, услуга интервентног смештаја се реализује у Геронтолошком центру Крушевац.

Евидентан проблем у пружању ванинституционалне заштите старијих је недостатак дневног боравка за старе, као и лица са инвалидитетом, помоћ у кући за већи број корисника од постојећег. Неопходно је наставити са развојем хранитељства и мерама подстицаја смештаја у сродничку породицу.

Посебан проблему представљају старачка самачка домаћинства јер су у процесу заштите неопходне дневне услуге како би остали у својој природној средини. Они су у највећем броју корисници новчане социјалне помоћи, једнократних давања, помоћи у кући и старатељске заштите. Тренутно је већи број корисника ових права са градског подручја. Мањи број корисника са села указује на потребу за додатним информисањем о правима и услугама и за пружањем помоћи у прибављању потребне документације.

Пројекат „Развој породичног смештаја за стара лица - Заједно“

У периоду од 01.09.2008.године до 31.08.2010.године је на територији општине Крушевац реализован пројекат „Развој породичног смештаја за стара лица - Заједно“ који је био намењен старим, социоматеријално и породично угроженим лицима. Пројекат је имао циљ да се смештајем ових лица у одабране хранитељске породице обезбеде хуманији услови живота. Други циљ пројекта је био развијање ванинституционалних форми смештаја, с обзиром на препоруку Министарства за рад, запошљавање и социјалну политику, која се односила на развијавање услуга из отворене заштите.

Укупно трајање пројекта било је око две године, при чему је првих шеснаест месеци финансирао Град Крушевац заједно са Министарством за рад запошљавање и социјалну политику.

Због остварених резултата и интересовања јавности, био је подржан и од стране Фонда за отворено друштво у трајању од годину дана.

Пројекат се одвијао кроз неколико кључних активности:

Селекција и избор кандидата за хранитеље, обука хранитељских породица, праћење адаптације реализованих смештаја и испитивање задовољства корисника, медијско промовисање овог облика заштите. У току и после завршетка пројекта остварени су следећи резултати:

Велики број грађана је захваљујући медијском промовисању био упознат са овим обликом заштите.

Обучено је 56 хранитељских породица. Велики број лица је користио овај облик заштите. Тренутно је на породичном смештају 35 лица, што говори да је породични смештај и сада актуелан.

Координатор пројекта: Дијана Пуношевац-Марковић, дипл. соц. радник

4.3. СЛУЖБА ЗА ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

У Правној служби обављају се управно- правни послови. У вођењу поступака и доношењу одлука у повереним управно - правним пословима примењује се Закон о општем управном поступку.

Послови правне службе су груписани према карактеристикама група корисника, према врсти и начину задовољења њихових потреба, природи радних процеса и др. У оквиру ове службе постоји:

1. Пријемна канцеларија

Прима све захтеве, дописе и захтеве упућене Центру и проверава да ли су у надлежности Центра. Са корисницима који се први пут јављају Центру обавља разговор, препознаје доминантни проблем и упућује корисника у одговарајућу службу.

2. Канцеларија за материјална давања

У канцеларији за материјална давања одлучује се о остваривању права грађана на материјално обезбеђење(новчана социјална помоћ, додатак за помоћ и негу другог лица, оспособљавање за рад и др.)

У складу са Законом о социјалној заштити, у Правној служби се одлучује о смештају корисника у дом, хранитељску или сродничку породицу.

У складу са Породичним законом, Правна служба обавља правне послове који се односе на старатељство (над лицима лишеним пословне способности, малолетним лицима), усвојење, хранитељство, одређивање и промена личног имена, мере корективног и превентивног надзора.

10. Приказ облика заштите који се финансирају из буџета Републике
2009 - 2013. године

Облици заштите	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Новчана социјална помоћ	1754	1672	2291	3360	3828
Домски смештај	208	245	262	244	217
Смештају хранитељску породицу	159	162	175	191	206
Старатељство	269	228	298	268	245
Додатак за помоћ и негу	518	587	656	304	289
Увећан додатак за помоћ и негу	623	694	666	647	643

У правној служби поред управних послова којима се одлучује о правима корисника, обављају се и правни послови у вези покретања судских и других поступака из породичних односа; заштите права детета и других пословно неспособних лица, вршење, односно лишавање родитељског права, заштита од насиља у породици и у другим случајевима када су учешће или активна легитимација органа старатељства прописани законом.

У овој служби се обављају послови вођења евиденције и издавање уверења оштићеницима, издржаваним лицима, лицима према којима је извршено насиље у породици, лицима против којих је одређена мера заштите од насиља у породици, хранитељима и храњеницима, усвојењу.

Право на новчану социјалну помоћ

Право на новчану социјалну помоћ има појединац или породица који својим радом, приходима од имовине или из других извора остварују приход мањи од износа новчане социјалне помоћи. Нивои материјалне сигурности се према Закону о социјалниј заштити дефинишу два пута годишње, у априлу и октобру текуће године.

Новчана социјална помоћ може бити увећана и временски ограничена у зависности од година живота, радне способности и здравственог стања корисника помоћи.

Право на домски смештај и смештај у другу породицу

Домски смештај и смештај у другу породицу обезбеђује се одраслом и старијем лицу без породичног старања, односно лицу коме породица не може да обезбеди одговарајућу заштиту у породици или није у његовом најбољем интересу останак у породици. Збрињавање се обезбеђује и инвалидним лицима са телесним и чулним оштећењима, тешко хронично оболелим лицима, ометеним у менталном развоју и лицима са поремећајем у понашању.

Овим услугама обезбеђује се становање и задовољење основних животних потреба, као и здравствена заштита у складу са потребама корисника.

Право на додатак за помоћ и негу другог лица има лице коме је због телесног или сензорног оштећења, интелектуалних потешкоћа или промена у здравственом стању неопходна помоћ и нега другог лица да би задовољило своје основне животне потребе. Потреба за помоћи и негом утврђује се на основу прописа о пензијском и инвалидском осигурању.

Право на увећан додатак за помоћ и негу другог лица остварују лица на основу прописа о пензијском и инвалидском осигурању када се утврди да има телесно оштећење од 100% по једном основу или да има органски трајни поремећај неуролошког или психичког типа и лице које има више оштећења, с тим да ниво оштећења износи по 70% и више процената по најмање два основа.

4.4. СЛУЖБА ЗА ЛОКАЛНА ПРАВА И УСЛУГЕ

Законом о социјалној заштити, одређене групе услуга дате су у надлежност локалној самоуправи:

1. дневне услуге у заједници – дневни боравак, помоћ у кући, свратиште и друге услуге које подржавају боравак корисника у породици и непосредном окружењу,
2. услуге подршке за самосталан живот - становање уз подршку, персонална асистенција, обука за самосталан живот и друге врсте подршке наопходне за активно учешће корисника у друштву,
3. саветодавне-терапијске и социјално - едукативне - интензивне услуге подршке породици која је у кризи,
4. смештај у прихватилиште и ургентни смештај.

Делокруг рада службе за локална права и услуге дефинисан је Одлуком о правима и услугама у социјалној заштити града Крушевца која је донета 2013. године. Поред Законом предвиђених услуга, наведеном Одлуком утврђена су и друга права :

1. Право на једнократну помоћ.
2. Набавка школског прибора, опреме и уџбеника за децу предшколског и школског узраста која су под старатељством и из материјално угрожених породица.
3. Партиципација у трошковима летовања, зимовања, екскурзија и организовања школе у природи за ученике под старатељством и децу из материјално угрожених породица.
4. Право на опрему корисника за смештај у установу или другу породицу.
5. Право на бесплатан оброк.
6. Право на бесплатан превоз особа са инвалидитетом и пензионера старијих од 70 година, који су корисници најниже пензије.
7. Право на партиципацију трошкова превоза студената.
8. Право на накнаду за личног пратиоца детету које похађа школу по инклузивном програму ван територије града Крушевца.
9. Право на путне трошкове и исхрану пролазника.

10. Право на трошкове сахране.

Услуге које се утврђују овом Одлуком су:

1. Породични едукативни центар.
2. Набавка уџбеника за децу предшколског и школског узраста која су под старатељством и из материјално угрожених породица.
3. Партиципација у трошковима летовања, зимовања, екскурзија и организовања школе у природи.
4. Помоћ у кући.
5. Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју.
6. Дневни боравак за одрасла лица са инвалидитетом.
7. Услуге неодложних интервенција и интервентног смештаја.
8. Прихватилиште за децу и младе.
9. Прихватилиште за одрасла и старија лица.
10. Прихватилиште за жртве насиља у породици.
11. Социјално становање у заштићеним условима.
12. Становање уз подршку за младе који излазе из система социјалне заштите.
13. Давање у закуп станова социјално угроженим лицима.

11. Приказ облика заштите који се финансирају из буџета Града у периоду 2009 - 2013.

Облици заштите	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Помоћ у кући	50	56	63	106	159
Смештај у прихватилиште или прихватну станицу	9	13	21	13	36
Опремање корисника за смештај	х	21	41	34	31
Једнократне помоћи у новцу и натури	3091	3988	4746	5543	3724
Радно ангажовање	х	х	х	206	1006
Услуге породичног едукативног центра	430	463	376	380	402
Неодложне интервенције	35	37	50	83	61
Народна кухиња	600	600	650	650	650

4.4.1. ЈЕДНОКРАТНЕ ПОМОЋИ

Закон о социјалној заштити дефинише различите видове материјалне подршке корисницима. То су: новчана социјална помоћ, додатак за помоћ и негу другог лица, увећан додатак за помоћ и негу другог лица, помоћ за оспособљавање и рад, једнократне новчане помоћи, помоћ у природи и друге врсте материјалне подршке (народне кухиње, субвенције).

О обезбеђивању једнократне новчане помоћи и помоћи у природи стара с локална самоуправа. Скупштина града Крушевца је Одлуком о правима и услугама у социјалној заштити града Крушевца дефинисала ово право у социјалној заштити.

Право на једнократну помоћ може се признати појединцу или породици који се изненада или тренутно нађу у стању социјалне потребе.

Право се признаје у природи, новчаном износу и новчаној накнади за добровољно радно ангажовање. Једнократна новчана помоћ изузетно може бити увећана када се појединац или породица нађу у стању социјалне потребе коју самостално не могу превазићи услед елементарних непогода, пожара као и тежих болести.

Пратећи број корисника и структуру потреба уочавамо да се најчешће новац користи за набавку: намирница, средстава за хигијену, лекова, уџбенике и огрева. Из године у године расте број захтева за овај вид помоћи. Ако имамо у виду да новац одобрен на овај начин представља подршку читавој породици онда је број корисника значајно већи у односу на број подносилаца захтева.

Потребна средства се обезбеђују из буџета локалне самоуправе.

12. Приказ права у социјалној заштити која су финансирана из буџета Града

	Једнократна давања по врстинамене	Број остварених права по решењима				
		2009	2010	2011	2012	2013
1.	ПРАВО НА ЈЕДНОКРАТНУ НОВЧАНУ ПОМОЋ	2139	3676	4243	5440	3482
1.1	намирнице и набавку средстава за хигијену	927	1554	2036	3060	1361
1.2	огрев	264	319	321	326	275
1.3	уџбеници/школски прибор/ екскурзије	310	449	519	558	596
1.4	одећа, обућа	40	56	116	138	74
1.5	лекови, лекарске услуге	321	558	519	600	765
1.6	превоз	60	126	135	105	106
1.7	Опремање корисника при смештају	10	21	12	15	11
1.8	побољшање стамбених услова	7	3	3	21	9
1.9	трошкови сахране	7	47	36	26	31
1.1	друге потребе	193	543	546	591	254
2.	ПРАВО НА УВЕЋАЊУ ЈЕДНОКРАТНУ ПОМОЋ	6	63	40	103	242
2.1	лекови/лекарске услуге	6	18	6	28	34
2.2	друге потребе	0	45	34	75	208
3.	РАДНО АНГАЖОВАЊЕ	0	0	0	206	1006
	У К У П Н О	2145	3739	4283	5749	4730

РАДНО АНГАЖОВАЊЕ

Одлуком о правима и услугама у социјалној заштити града Крушевца предвиђено је добровољно радно ангажовање у локалној заједници радно способних лица, која се налазе у стању социјалне потребе.

Дана 27.09.2012. године донет је Правилник о начину организовања добровољног рада којим се утврђује да се добровољно радно могу ангажовати радно способни, незапослени појединци или чланови њихових породица, који се нађу у изузетно тешкој материјалној

ситуацији и испуњавају услове за признавање права на једнократну новчану помоћ.

Центар за социјални рад, уз писану сагласност-изјаву корисника права на једнократну новчану помоћ, упућује истог на радно ангажовање у ЈКП Крушевац, Месне заједнице, Центар за социјални ради друга правна лица чији је основач град Крушевац са којима је закључен Протокол о сарадњи.

Добровољно радно ангажована лица ангажују се у локалној заједници на пословима уређења Града, паркова, јавних површина, ромских насеља, одржавање гробља, санацију депонија, одржавање хигијене у установама чије је основач град и све друге послове од непосредног и свакодневног значаја за живот грађана, према њиховој стручности и способности. Лице се може ангажовати у току једне календарске године, највише до 500 сати. Накнада за један сат за добровољно радно ангажовање износи 105,00 динара.

Карактеристично за добровољно радно ангажовање јесте то да је његовим увођењем постигнуто пре свега задовољство корисника које се огледа у њиховој социјализацији, успостављању контакта, бољем материјалном положају породице и у високој мотивацији корисника. Такође, радно ангажовање је допринело и позитивним ефектима у локалној заједници. Чистији град, помоћ ЈКП и другим службама, као и уштеда средстава у буџету локалне самоуправе су само неки од позитивних резултата увођења добровољног радног ангажовања.

Важно је напоменути да је велика заинтересованост и других установа и предузећа за закључење Протокола о сарадњи у погледу начина остваривања добровољног рада радно способних лица која се налазе у стању социјалне потребе.

У периоду од 10.10. 2012. године до 31.12. 2013. године радно је ангажовано 602 корисника, а неки од њих су били више пута ангажовани.

4.4.2. ПОРОДИЧНИ ЕДУКАТИВНИ ЦЕНТАР

У области социјалне заштите постоје широке могућности за превентивно деловање. Превентивна функција је једна од значајних функција Центра. Превентивно деловање у области социјалне заштите представља квалитативно и квантитативно ублажавање и сузбијање настанка социјалних појава и проблема, као и могућност благовременог предузимања мера и акција заштите.

Превентивном раду Центра и његовом деловању на ублажавању и сузбијању појава и проблема, у првим годинама постојања и рада није посвећивано довољно пажње. Од изузетног значаја за превентивни рад Центра је оснивање и рад Саветовалишта за предбрачне, брачне и породичне односе. Саветовалиште је основано 1982. године због нараслих потреба и проблема у овој области. Свој основни задатак – превентивни рад – Саветовалиште је остваривало кроз непосредни рад са корисницима, преко јавних трибина и сарадњом са стручним службама основних и средњих школа.

Рад Саветовалишта се одвијао једном недељно по два сата у поподневним сатима у просторијама Центра. Два психолога и два социјална радника су чинила два тима. Педагог и правник се укључивао по потреби а спољни сарадник је био неуропсихијатар. Корисници услуга су били појединци и породице са поремећеним брачним и породичним односима.

После дванаест година рада, Саветовалиште је престало са радом 1994.године због потребе достизања основних услова за рад: посебна едукација, кадрови који раде само тај посао и посебан простор који је наменски опремљен. Од 1994. године до 2003. године рад са овом категоријом корисника одвијао се у оквиру тима за рад са децом из породица са поремећеним породичним односима.

Овај период је и период криза и промена. Последице деструктивних процеса у нашем друштву су бројне: од егзистенцијалног и моралног осиромашења породице до стварања индивидуалних стратегија преживљавања и смањења социјалне сигурности грађана.

Какав је одговор породице као значајне тачке преко које се преламају друштвене промене у овом транзитном времену?

Транзитна ситуација намеће породици знатне притиске чиме се појачавају развојне кризе, а проблеми се усложњавају новим, изазваним спољним утицајима. Породичне границе се под тежином спољних и унутрашњих стресогених фактора све више затварају. Долази до маргинализације и изолације породице од друштва, а истовремено се повећавају очекивања и потребе од друштва. Значајни аспекти породице, који су заинтригирани стручњаке на овом пољу су: промена породичне структуре у односу на број чланова породице, преструктурирање улога, проблеми раздвојених породица, проблем родитељске компетенције, ефекти трауматизације у породичном контексту, породични ресурси и начин превладавања стреса, проблем породичног насиља, проблем у понашању деце и младих...

Деловање Центра у овим условима најдиректније сужава суштинска противуречност између драстичног пораста потреба за социјалном заштитом појединца и породице и реалне немоћи Центра да удовољи личним и заједничким потребама људи. Рад Центра је претежно окренут последицама социјалних проблема и девијација, па је превентивно деловање занемарено. Оживљавање превентивне функције Центра намеће се као неминовност и једини начин да се развијају, штите и унапређују породичне функције. Уколико и даље занемарујемо овај битан аспект деловања Центра, даља дезинтеграција породице попримиће интензивније и масовније размере, где појединац од кога друштво све више очекује, неће моћи да нађе ни минимум простора из кога би црпео снагу за опште деловање.

Организовањем и преузимањем дела одговорности у овој ситуацији, оснивање „Породичног едукативног центра“ у оквиру Центра, даје могућност креирања нових реалности породичног живота, нових облика адаптације, успостављања вредносних система примерених времену, промену културе и стила живљења појединца и породице. Потребу за оваквим видом рада појачава чињеница да се у нашој локалној средини нико не бави проблемима породице кроз укључивање свих њених чланова у сагледавање и решавање проблема.

Одлуком о правима у социјалној заштити грађана општине Крушевац, 2002. године основан је **Породични едукативни центар (ПЕЦ) као посебна организациона јединица Центра**. Примљена су два радника, адаптиран је посебан простор у оквиру Центра и донацијом Данског савета за избеглице опремљен је простор за рад. Психолог и социјални радник са едукацијом из Породичне системске терапије су започели рад само на пословима саветовања и терапије.

Основни циљ рада Породичног едукативног центра је заштита, развој и унапређење породичних функција који се реализује кроз: помоћ у развоју способности и вештина код чланова породице за препознавање, суочавање и успешније решавање животних изазова и проблема, допринос компетентности стручњака који раде са породицом организовањем и реализацијом едукација, проширење постојећих облика психосоцијалних услуга у заједници, подизање степена свести јавности о важности квалитета односа за успешно функционисање појединца, породице и заједнице преко трибина, округлих столова, развијање препознатљивог модела рада у заједници. Циљеве остварујемо кроз индивидуални и групни рад, саветовање, терапију и психосоцијални третман.

Најчешћи разлози због којих су се клијенти (појединци и породице) обраћали за помоћ, везани су за:

1. комуникацију, за предразводну дилему, за проблеме у односима родитеља и деце - најчешће виђење деце са другим родитељем у току и после развода брака, за проблеме између родитеља и одрасле деце - запостављање и занемаривање старих родитеља од стране деце,
2. вршњачко насиље и асоцијално понашање (туче, омаловажавање, избегавање, етикетање, подсмевање и уцене, бежање од куће и из школе, ометање наставе.)

3. проблеме родитеља у васпитању деце кроз различите васпитне стилове родитеља, лошу комуникацију са децом, недовољну обученост родитеља за препознавање и адекватно реаговање на развојне и друге потребе и проблеме деце.

Средином 2011. године Породични едукативни центар је пресељен у нови простор, у центру града, ул. Чупићева бр.15. Простор је наменски адаптиран и опремљен уз помоћ Града и Министарства за рад и социјалну политику. Тиме су обезбеђени сви предуслови за пружање услуга из групе саветодавно - терапијских и социјално едукативних услуга као вид помоћи појединцима и породицама које су у кризи, ради унапређења породичних односа, превазилажења кризних ситуација и стицања вештина за самосталан и продуктиван живот у заједници.

Планови за даљи рад Породичног едукативног центра се односе на добијање лиценце за рад на пружању услуга из ове групе, сталну едукацију, супервизију запослених и услуге, увођење нових програма, кадровско проширење, сарадњу и партнерство са другим пружаоцима услуга (градском управом, школама, здравственим установама, судом и тужилаштвом).

Саветовалишни центар за децу, младе и родитеље

У оквиру усвојеног Стратешког плана за социјалну политику Града Крушевца, дефинисан је и приоритет – Развијање капацитета породице. У оквиру овог приоритета један од програма је и **Саветовалишни центар за децу, младе и родитеље** који је дефинисан као сервис за унапређење и очување менталног здравља деце и младих. Пројекат је реализовао Породични едукативни центар.

Овај примарно - превентивни едукативни програм је намењен: деци и младима са развојним проблемима да боље разумеју себе и време у коме живе, деци која показују ризик за проблеме у понашању и преступништво, родитељима који имају тешкоће и дилеме у васпитању и понашању деце, породицама које карактерише: недостатак позитивних афективних односа родитеља према деци, недостатак стимулација просоцијалног понашања и социјалног решавања проблема, онемогућавање аутономије и др. Непосредна средина и начин васпитавања детета у великој мери одређују понашање детета што повећава ризик за проблеме у понашању. Програм је подршка породици да развија капацитете који јој омогућавају да обавља своје функције.

Трибина за родитеље

Еколошка акција

Резултати:

1. Успостављен је сервис ванинституционалне интегрисане подршке деци и породици
2. Успостављена је функционална мрежа за интегрисану подршку деци и породици
3. Унапређено је психосоцијално здравље корисника

4. Оснажена су деца и млади за адекватно планирање и коришћење слободног времена

На основу упитника и анкета корисника, информација од деце, родитеља, сарадника и субјективног утиска, по завршетку третмана уочене су позитивне промене у комуникацији деце са вршњацима и у породици. Један број деце је упућен у Центар ради предузимања мера из породично-правне заштите, а један број у здравствене установе ради утврђивања здравственог стања.

Координатор пројекта:

Миљана Марјановић, дипломирани социјални радник

4.4.3. ИНТЕРВЕНТНИ СМЕШТАЈ

Услуга Мобилног тима ради неодложних интервенција и смештаја у кризним ситуацијама појединаца и породице, почиње да се реализује у Центру за социјални рад од 01.01.2007. године. Данас је то редовна активност дефинисана Законом о социјалној заштити, као посебан облик рада ван радног времена код којег запослен мора бити стално доступан (у приправности) да би, ако затреба извршио неодложну интервенцију.

Запослени, који су у приправности ангажују се у збрињавању жртава насиља у породици и у другим случајевима када се лице нађе у стању потребе за интервентном заштитом, ради осигурања безбедности у ситуацијама које угрожавају живот, здравље и развој корисника. Пружање ове услуге врши се заједничком акцијом Центра, Полицијске управе, Основног тужилаштва, Прекршајног суда, Дома здравља, Дома за децу и младе „Јефимија“, Геронтолошког центра и других.

На подручју Крушевца интервентни смештај за децу и младе у кризним ситуацијама се реализује у оквиру Дома за децу „Јефимија“. У случајевима потребе за смештајем у прихватилиште, деца и млади се упућују у друге средине где таква услуга постоји а плаћање се реализује из буџета града. У одређеним ситуацијама деца се смештају ургентно и у хранитељске породице. Уколико током хитних интервенција треба сместити одрасла или стара лица користе се услуге хранитељских породица и Геронтолошког центра у Крушевцу. Протокол о сарадњи који је потписан 26.02.2013. између града Крушевца, Центра, Геронтолошког центра и Здравственог центра, ближе регулише услове и процедуре смештаја приликом неодложних интервенција у Геронтолошком центру. Трошкове смештаја у целости финансира локална самоуправа.

13. Приказ броја неодложних интервенција у периоду 2009-2013. год.

Врста неодложне интервенције	година				
	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Присуствовање саслушањима малолетних лица	7	9	5	12	13
Интервенције у случајевима пријаве насиља	6	3	10	13	9
Интервентни смештај/збрињавање	12	14	11	27	14
Консултације, савети, обавештења, праћење	4	3	15	11	19
Проблеми приликом виђања деце	2	3	4	6	6
Трговина људима	2	1	0	0	0
Преузимање корисника после болничког лечења	3	0	0	5	0
Остало	0	4	5	9	0
УКУПНО	36	37	50	83	61

4.4.4. ПОМОЋ У КУЋИ

Услуга помоћи у кући представља форму подршке боравку корисника у породици и непосредном окружењу и то у оним случајевима у којима особа није у стању да се стара о себи, односно уколико нема породицу или породица није у могућности да пружи одговарајућу помоћ. Услуга се реализује у складу са Одлуком о правима и услугама у социјалној заштити града Крушевца и протоколом о сарадњи између града Крушевца, Центра за социјални рад и Геронтолошког центра.

Стратегијом социјалне политике града Крушевца дефинисана је недостајућа услуга помоћи у кући остарелим лицима. У 2011. години Центар успоставља услугу „помоћ у кући“ на сеоском подручју кроз реализацију пројекта „Помоћ у кући старим лицима на сеоском подручју“ који је спроведен у оквиру јавних радова у пет крушевачких

села. У 2012. години локална самоуправа омогућава одрживост ове услуге, обезбеђивањем финансијских средстава.

Услугу „помоћ у кући“ у Крушевцу пружају Центар за кориснике на сеоском подручју и Геронтолошки центар у градском и приградском подручју. У 2013. години, услугу је користило 79 лица са сеоског подручја, коју је пружало 12 геронто - домаћица. Услуга је у целости финансирана из буџета града.

Услуге Геронтолошког центра користило је 80 корисника (66 старих и 14 одраслих лица).

Поред услуге помоћи у кући у Крушевцу постоје повремене акције помоћи старијим лицима: обезбеђивање хуманитарних пакета у зимском периоду, исплата једнократних помоћи за набавку огревног дрвета старачким и самачким домаћинствима које организује локална самоуправа у сарадњи са Центром, Колом српских сестара, службом месних заједница и Црвеним крстом.

Геронтодомаћице на терену

Од средине 2013. године, у Крушевцу се пружа услуга под називом "Услуге Телеасистенције" за потребе 25 старијих корисника, у оквиру компаније "Асистел". Уговор између града Крушевца, Центра и

компаније "Асистел" потписан је на годину дана и услуга је за то време бесплатна.

14. Приказ броја корисника помоћи у кући

Старосна група	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Деца и омладина	0	0	0	0	0
Одрасла лица	12	11	14	8	14
Старија лица	38	45	49	98	145
УКУПАН БРОЈ	50	56	63	106	159

4.4.5. СОЦИЈАЛНО СТАНОВАЊЕ У ЗАШТИЋЕНИМ УСЛОВИМА

Услуга социјалног становања у заштићеним условима се обезбеђује појединцу и породици у стању социјалне потребе, који немају решено питање становања и пружа се у наменски изграђеним објектима, без могућности откупа.

Кориснику социјалног становања у заштићеним условима обезбеђује се становање у наменски изграђеним објектима, стручна подршка и одговарајући облици помоћи у самосталном живљењу.

У Крушевцу су изграђене две зграде за збрињавање интерно расељених и избеглих лица на локацији ул. Бране Јанковића бб.

Прва зграда усељена је 28. октобра 2010. Изграђена је преко Пројекта „Подршка избеглицима и интерно расељеним лицима у

Србији“ које је финансирао Министарство спољних послова Савезне Републике Немачке, а реализовало Арбајтер-Замаритер-Бунд (АСБ).

Друга зграда усељена је 23. фебруара 2012. године. Као и прва део је пројекта „Подршка избеглицама и интерно расељеним лицима у Србији“. Финансирана је средствима ЕУ, реализована уз подршку Немачке НВО Арбајтер-Замаритер-Бунд (АСБ) у сарадњи са Комесаријатом за избеглице Републике Србије, Градом Крушевцом и Центром за социјални рад. Обе зграде имају по десет стамбених јединица. У свакој од њих, у осам стамбених јединица, усељена су интерно расељена и избегла лица, а у две, локално социјално угрожено становништво.

Република Србија је власник стамбених јединица, град Крушевац носилац права коришћења. Центар управља објектом и одговоран је за његово наменско коришћење.

4.4.6. СТАНОВАЊЕ УЗ ПОДРШКУ ЗА МЛАДЕ КОЈИ ИЗЛАЗЕ ИЗ СИСТЕМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Услуга, становање уз подршку обезбеђује се младима са подручја града Крушевца. Изузетно, ова услуга може се признати младима ван територије града Крушевца, ако просторни капацитети нису попуњени, под условом да су исти бивши штићеници Дома за децу „Јефимија“.

Град је за ову услугу обезбедио две стамбене јединице у којима се могу сместити шест особа. Једна стамбена јединица опремљена је преко пројекта „Гнездо“ (2011.), који је реализован у оквиру Локалног акционог плана за децу.

Средства за опремање другог стана обезбедио је Републички завод за социјалну заштиту (2012.)

На реализацији услуге ангажована је саветница за самостално становање, стално запослена у Дому "Јефимија". Услугу финансира локална самоуправа.

4.4.7. ДАВАЊЕ У ЗАКУП СТАНОВА СОЦИЈАЛНО УГРОЖЕНИМ ЛИЦИМА

Давање станова у закуп социјални угроженим лицима регулисано је Правилником о начину и поступку решавања стамбених потреба социјално угрожених лица. За решавање ових потреба користе се станови које је град Крушевац пренео Центру и станови обезбеђени на друге начине.

Ови станови су намењени за решавање стамбених потреба корисника који су остварили једно или више права из области социјалне заштите. Станови се дају у закуп на основу расписаног јавног конкурса, а на основу утврђених критеријума из наведеног Правилника. Поступак спроводи Комисија за решавање стамбених потреба социјално угрожених лица коју је формирао Центар.

Последња расподела станова била је током 2009. године, када је десет станова дато у закуп.

4.5. СЛУЖБА ЗА ФИНАНСИЈСКО-АДМИНИСТРАТИВНЕ И ТЕХНИЧКЕ ПОСЛОВЕ

Служба за финансијско-административне и техничке послове, као организациона јединица Центра, у складу са Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада Центра за социјални рад бави се пословима финансијског планирања средстава за социјалну заштиту корисника као и реализације истих. Средства обезбеђује Министарство рада, запошљавања, борачка и социјална питања, као и градска управа.

У оквиру ове службе обављају се и послови пријема и експедиције поште, формирања досијеа, компјутерски унос података о корисницима, архивирање предмета и други послови који су у функцији послова стручних служби, а дефинисани су Законом о канцеларијском пословању, Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад.

Службу за финансијско-административне и техничке послове чине шеф рачуноводства, благајник, књиговођа, два административна радника, два возача, курир, програмер, телефониста, радник обезбеђења и два радника на пословима одржавања чистоће.

Аналитичко-истраживачка послови

Из документације Центра, која нам је доступна, може се закључити да се аналитичко-истраживачким активностима поклањала значајна пажња, посебно осамдесетих и деведесетих година прошлог века. Велики је број тема које су анализирани и о којима су сачињаване информације. Извештаји су разматрани од стране највиших органа локалне самоуправе. Закључци и предлози мера, представљали су смернице за даљи рад Центра и битно утицали на унапређење социјалне заштите на локалном нивоу.

Праћење и проучавање појава и проблема у области социјалне заштите није могуће без детаљнијег проучавања и сагледавања израженијих појава и проблема. То значи да је развој социјалне заштите у непосредној вези и зависности и од предузетих мера на плану аналитичко-истраживачких активности. Без статистичких и других праћења и проучавања социјалних појава не може се добро планирати и програмирати, превентивно деловати нити пружити адекватна социјална заштита лицима којима је најпотребнија, односно која се налазе у стању социјалне потребе.

Истраживање „Развој система праћења и извештавања о услугама на локалном нивоу за особе са инвалидитетом и друге маргиналне групе и превенцију социјалне искључености“ реализовано је 2013. године у организацији и уз подршку Републичког завода за социјалну заштиту.

Можемо говорити о неколико нивоа резултата истраживања:

1. идентификоване су локалне услуге и пружаоци услуга у општинама и на нивоу Расинског округа,
2. евидентирани су корисничке групе по узрасту, полу и територијалној припадности(село/град),
3. утврђени су недостаци у реализацији услуга (одређене услуге не прати јасан и прецизан правни оквир,
4. велики број услуга није усклађен са минималним стандардима,
5. локални савети за социјалну политику нису испунили постављене задатке и обавезе,
6. нема извештаја о резултатима успостављених услуга и не прати се њихов развој.

Препорука би била да се у будућем периоду приликом прикупљања података о услугама, истражи у којој мери услуга има јасно дефинисане критеријуме о приоритету у успостављању услуге, дефинише начин вођења евиденције и документације, примене стандарди за пружање услуге. Истраживање су реализовали социолози Центра, Снежана Живковић и Ружица Цугурдић.

Истраживање **„Стари-доступност права и услуга из области социјалне заштите на подручју града Крушевца“** реализовано је у периоду мај-децембар 2013. године. Израду овог истраживања подржала је Мрежа истраживача социјалних прилика кроз пројекат *Подришка истраживачко-аналитичке праксе у области социјалне заштите*.

Резултати истраживања су:

1. становништво у Крушевцу, као и у Србији, убрзано стари,
2. проблеми старих захтевају приоритетно решавање, јер су масовно погођени сиромаштвом,
3. ограничен је приступ информацијама о правима којима могу побољшати свој положај,
4. права и услуге дефинисана законима и постојећа локална документа, нису довољан основ за задовољавање потреба старих,
5. нижи ниво остваривања права и услуга у односу на Србију,
6. недостају услуге које су се у Србији развиле – дневни боравци и клубови за старе

Из ових резултата проистекле су одређене препоруке:

1. потребно је формирати тело задужено да планира, креира и прати активности на плану унапређења положаја старих,
2. приоритетно спроводити акције за боље информисање старих у континуитету,
3. организовати информативне састанке за старе и чланове њихових породица у насељима на тему „Права и како до њих“ са тимом стручњака различитих профила,
4. на организован начин обилазити старе у разуђеним сеоским подручјима и мапирати њихове потребе, уз учешће здравствених, социјалних и служби месних заједница.

Резултати овог истраживања презентовани су на деветом националном Геронтолошком Конгресу, који је одржан у Врњачкој Бањи

од 16 -18. маја 2014. године, са темом „Култура старења и старости између традиционалног и савременог модел“.

Истраживање „**Особе са инвалидитетом – шта морамо и можемо а нисмо урадили**“ реализовано је у периоду мај - новембар 2014. године уз подршку Мреже истраживача социјалних прилика у оквиру пројекта „**Истраживачко-аналитичка пракса за унапређивање услуга социјалне заштите и социјалне политике у локалној заједници**“.

Препоруке проистекле из резултата истраживања:

1. заједничка израда водича кроз права (институције, удружења, особе са инвалидитетом, родитељи) и дистрибуција, као и праћење нивоа остваривања права,
2. отклањање баријера - као стална активност уз праћење и мапирање,
3. оспособљавање Центра за особе са инвалидитетом за пружање услуга,
4. увођење планирања и програмирања, успостављање механизма за имплементацију и мониторинг,
5. уз помоћ локалне самоуправе оспособити организације цивилног друштва у јачању ресурса за организовање услуга,
6. едукација по акредитованим програмима за рад са особама са инвалидитетом, у свим секторима
7. потребна је боља сарадња и размена искустава у свим областима које се баве особама са инвалидитетом.

Резултати овог истраживања презентовани су на другој Конференцији мреже истраживача Србије, која је одржана на Дивчибарама од 31. октобра – 02. новембра 2014. године.

5. ПЕРСПЕКТИВЕ РАЗВОЈА

Центар је у досадашњем раду дао велики допринос у спровођењу реформе система социјалне заштите на републичком и локалном нивоу. У сарадњи са Министарством рада, запошљавања, борачка и социјална питања, локалном самоуправом, другим институцијама, установама, цивилним сектором и корисницима, Центар ће радити на унапређењу постојећих и успостављању нових услуга.

Стручни кадар у Центру поседује лиценце за основне стручне послове, специјализоване, супервизијске и правне послове у социјалној заштити. Поред континуиране сарадње са свим релевантним установама, један од важних циљева Центра је унапређивање компетенција запослених кроз организовање разних стручних скупова, учешће на семинарима и едукацијама.

У наредном периоду планирамо:

1. Унапређење услуге Становање уз подршку за младе који излазе из система социјалне заштите
2. Проширење делатности Породичног едукативног центра на Расински округ
3. Покретање иницијативе за формирање Центра за породични смештај и усвојење на окружном нивоу
4. Прихватилиште за одрасла и старија лица
5. Прихватилиште за жртве насиља у породици
6. Успостављање услуге Центар за дневни боравак деце и младих у ризику
7. Развој социјалног предузетништва

5.1. Становање уз подршку за младе који излазе из система социјалне заштите

Пружање адекватног одговора на проблеме младих који излазе из резиденцијалних установа и хранитељских породица, представља професионални изазов за стручну јавност и систем социјалне заштите у целини.

Досадашња искуства у раду са младима који излазе из система социјалне заштите, указују на потребу изградње система постинституционалне подршке. Центар је у досадашњем раду обезбедио две стамбене јединице за смештај петоро младих који напуштају систем социјалне заштите. Стручни рад саветодавца, који пружа подршку приликом осамостаљивања младих за савладавање вештина потребних за самосталан живот, финансира локална самоуправа.

У наредном периоду се планира проширење услуге на окружни ниво и прикупљање документације за добијање лиценце за пружање ове услуге, с обзиром да је обезбеђена одрживост услуге за локални ниво.

5.2. Проширење делатности Породичног едукативног центра на Расински округ

Породични едукативни центар је настао као резултат непотпуног третмана породице у систему социјалне заштите. Друштвене промене довеле су до промена у породици. Сведоци смо све већег броја развода бракова, једнородитељских породица, разних врста зависности, проблема у понашању деце и младих, насиља у породици, одсуства међугенерациске солидарности. Те и друге промене представљају превелике изазове за породицу и све већу потребу квалитетне помоћи и подршке породици.

У свом једанаестогодишњем раду, Породични едукативни центар се бавио подршком и помоћи породици, промовисао одговорно родитељство, породицу и породичне вредности и сензибилисао јавност на потребе деце, младих, породица и других рањивих друштвених група. Превентивним и саветодавним програмима и активностима промовисао је идеје породичних вредности и активно утицао на подизање квалитета живота у породици и то побољшавајући комуникацију међу члановима породице, олакшавајући одрастање и помажући у организовању породичног живота.

У досадашњем раду, за помоћ и подршку обраћали су се и грађани суседних општина, лично или по препоруци сарадника центара из Расинског округа. Препозната потреба за услугама Породичног

едукативног центра и на ширем подручју, оправдава идеју проширења активности на Расински округ, чиме би породица добила адекватну улогу и место у друштву.

Досадашњи резултати рада и задовољство корисника, високо стручно едуковани кадрови за послове саветовања и терапије, адекватан простор, успешна сарадња са Центрима из окружења и препозната потреба и самих корисника за овом врстом услуге су снажни аргументи за покретање иницијативе проширења делатности Породичног едукативног центра на Расински округ.

5.3. Покретање иницијативе за формирање Центра за породични смештај и усвојење за Расински округ

Развој породичног смештаја резултат је унапређивања досадашње праксе и стандарда према којима дете има право да му се обезбеди најбоља заштита и остваривање најбољег интереса. Наша држава је потписница Конвенције Уједињених нација о правима детета, у којој смо се обавезали да спроводимо међународне стандарде који су усмерени на најбољи интерес детета.

У 2014. години Центар за социјални рад у Крушевцу заједно са Центрима из Расинског округа има највећи број деце у хранитељским породицама у Србији. У протеклих десет година јачани су капацитети стручних радника, да би што квалитетније обучили хранитељске породице за преузимање бриге о деци без родитељског старања.

Центар ће у наредном периоду покренути иницијативу код ресорног Министарства за формирање Центра за породични смештај и усвојење за Расински округ

5.4. Прихватилиште за одрасла и старија лица

Центар за социјални рад се у протеклом периоду рада суочавао са великим потешкоћама у ургентном збрињавању одраслих и старијих лица. Уназад шест година у сарадњи са локалном самоуправом тражи се адекватан простор за збрињавање бескућника, пролазника и других одраслих и старијих лица. Смештај ових лица у ургентним ситуацијама

обезбеђиван је у хранитељским породицама које су обучене за овај вид збрињавања.

У овој години Центар је покренуо иницијативу за добијање простора у сарадњи са локалном самоуправом и Пореском управом-филијала Крушевац, која поседује објекат величине 190м². Овај простор би задовољио стандарде за успостављање ове услуге.

У плану је да се, у сарадњи са локалном самоуправом, цивилним сектором и донаторима адаптира постојећи простор и обезбеде адекватни услови за развој услуге Прихваталишта за одрасла и старија лица, у складу са прописаним стандардима. Оснивањем Прихваталишта као посебне организационе јединице Центра, био би решен проблем ургентног збрињавања ових лица .

5.5. Прихваталиште за жртве насиља у породици

Насиље у породици према Породичном закону је понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице. Право на живот и развој је једно од основних права и сви облици злоупотребе, насиља, злостављања или занемаривања којима се угрожавају или нарушавају физички и лични интегритет представљају повреде права утврђених међународним документима која је ратификовала наша земља.

Насиље је облик понашања који треба спречавати на све начине: законом, едукацијама, превентивним активностима, услугама подршке и др. У ситуацијама насиља, задатак Центра је да пружи подршку жртви која се одлучи да напусти насилника, обезбеђивањем сигурног смештаја.

Центар има добру сарадњу са прихваталиштима за жртве насиља у Србији. У плану је да у сарадњи са локалном самоуправом и цивилним сектором у наредном периоду створимо услове за оснивање Прихваталишта у нашем граду, која би задовољавала потребе за овом услугом у граду и округу.

У наредном периоду радићемо на примени програма за починиоце насиља у породици и партнерским односима, који има за циљ борбу против сексуално и родно заснованог насиља, али и повезивања институција које се баве заштитом жртава насиља.

Споразум о сарадњи у спровођењу заштите жртава насиља у породици и жена у партнерским односима у нашем граду је још један покушај да се умреже институције, установе, организације цивилног друштва, медији и друго како бисмо ефикасније и јаче деловали против овог неприхватљивог облика понашања.

5.6. Центар за дневни боравак деце и младих у ризику

Током одрастања деца и млади су изложени дејству различитих фактора у оквиру породице, школе, социјалног окружења и вршњака. Превентивне активности су усмерене ка спречавању ризичних и јачању просоцијалних облика понашања.

Центар за социјални рад је 2009. године у партнерству са цивилним организацијама "Eurokontakt" и "Корак напред" а уз подршку локалне самоуправе, успоставио услугу „Центар за дневни боравак деце и младих у ризику“. Услуга је била у функцији до 2011. године.

Неспорна је потреба за овом услугом у оквиру превентивних активности у раду са децом и младима који имају проблеме у понашању и њиховим родитељима. Центар има оспособљене кадрове и простор за пружање ове услуге. У наредном периоду радићемо на успостављању услуге и њеној одрживости у сарадњи са партнерским организацијама.

5.7. Развој социјалног предузетништва

Концепт социјалног укључивања посматра појединца као потенцијал, а не трошак друштва и већу пажњу поклања његовом социјалном укључивању. Развој социјалних предузећа усмерени су ка развоју нових облика алтернативних економских програма у оквиру социјалне политике. Програми у оквиру социјалне економије могу да омогуће запошљавање тешко запошљивих и социјалних група .

Сматрамо да је развој социјалног предузетништва од великог значаја за подршку социјалних, тешко запошљивих група. С тим у вези предузели смо неке почетне кораке у удруживању јавног и цивилног сектора, како бисмо заједничким снагама помогли нашим грађанима и развили социјално предузетништво. Наша идеја је да се заплеења роба

и објекти Пореске управе ставе у функцију неког производног програма који би био намењен формирању социјалног предузећа. Са потребном обуком и додатном подршком, могли бисмо да помогнемо нека удружења да покрену производне програме у оквиру својих задруга, кооператива или социјалног предузећа. Са овом идејом упознали смо и Министарство.

Најављене промене законских решења у циљу социјалне укључености корисника, Закона о социјалном предузетништву, умрежавања јавног и цивилног сектора, могућа су решења за развој социјалног предузетништва и побољшање статуса наших грађана.

Живот без породице је заиста тежак како у раном тако и у касном периоду одрастања. Центар за социјални рад је имао значајну улогу у мом животу. Наиме, током одрастања и школовања ми је пружена огромна подршка у виду корисних савета и новчане помоћи на чему сам им неизмерно захвална. У сваком тренутку сам имала велики ослонац и топлу реч што је мени било од изузетног значаја. Насмејана лица, предусретљивост и хуманост је моја слика о стручном тиму Центра. Део мог успеха свакако дугујем њима, јер без њихове подршке тешко бих остварила своје циљеве. Иако више нисам корисник Центра, за мене је од огромног значаја чињеница да и у лепим и оним мање лепим животним ситуацијама могу очекивати потпуно разумевање и наклоност од стране чланова тима.

Ивана Станојевић

Центар за социјални рад
Желим овим писмом да похвалим
рад твоег колеге Бранке Јовић.
Приступао сам њеном раду
који обавља професионално са јуно
скеренце.
Мало је знамких.
Желим јој лично здравља и срећу у
роду.
С поштовањем!
Обрадованка Милошевић
из Мудроваца

Придружујемо се. Намој малој
насмејаној девојци да
вам упутимо све наше
најбоље жеље за Нову 1994
годину и молимо вас да
их поделисте са ваом екипом.
Уз нашу захвалност за
присуту у јуно месецу,
остајемо верни вама,
Elizabeth Rossignol / Loic Rossignol

Draga i, ljubavi,

ono zbog čega ti pišemo upravo ne može da se kaže rečima. I zato opusti ako su reči nemoguće da izraze osećanja. I pravno zbog toga smo se odlučili da ti napišemo zajedno ovo pismo i da ti kroz naša vida prikazemo kako se osećamo nakon godinu dana zajedničkog života sa Jovanom.

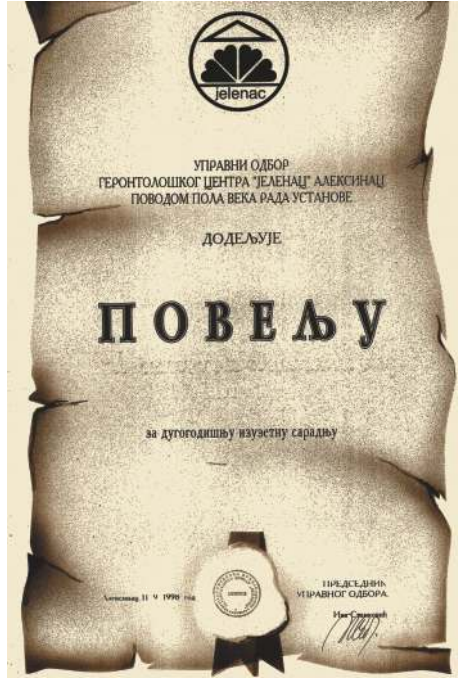
Naš Jovan je naprosto neizkaziva sreća. Kada bi ga sada videla, sigurni sum da bi osetila istu onoliko radost kao mi kada ga vidimo svakog jutra u krevetu. On je sada veliki dečko koji mnogo zna ali čija radoznalost je ograničena. Čitamo i igramo se i utimo i uživamo po ceo dan sa njim. On sada zna sva slova (da, cela abeceda) i sve brojeve (do 20 ☺) i moluje tipove svitova i automobila, i zna da sam napisala „Čovečijaka iz Opat“ (da, potpuno znam) i još gomila, pomisli drugo stvari koje ovdje ne bi mogle ni da stanu... A ono što je najvažnije je da se mazimo odavde do beskonačnosti i nazad ☺ Jovan je jedno raskosno i vrlo razumno dete, mirno ali i energično i vucma osećajno i bržno dete. Svakodnevno je čudo gledati darove koje je dobio od Boga kako uz samo malo pomoći dobijaju punu formu i oblik i čine da budemo jako ponosni, ponosni na njega. I radimo se ipak u svom ušućenju da ostavimo skromni, jer znamo da su to njegovi darovi. Zbog njega se trudimo da budemo bolji.

Nas dvoje svake večeri staciono ispričamo njegovu kreću, kada spava i glodamo u njegove plave vreoje (jeste – još uvek ih ima) i pitamo se: da li nas je to andeo pobedio i da je to moguće da imamo toliko divno dete? I zato smo se odlučili da svake godine, uoči tog dana kada je dobio kod nas postimo i da se pričestimo na dan njegovog dolaska (Mitrovdan – Bogdanov rođendan) ne bi li se bar malo Bogu zahvalili na daru. Jer avek se sećamo, u to silke su nam se zauvek urezale u pamćenje zbog snage osećanja u tim trenutcima – tvog lika, one sobe u Kruševcu u kojoj smo polagali naš najlepši test u životu, odlaska kući automobilom, sretna, sreća, radosti, suza... pomešanih osećanja koja se ne mogu opisati.

Mogli bi da ti ovako pišemo još dugo u da jednako ne izluzemo šta osećamo. Isto tako, ne umemo da ti se dovoljno zahvalimo za ono što si učinila i za nas i za Jovana. Mislimo da bi ti njegova sreća i napredak, kada bi ga videla, bila najveći izraz zahvalnosti koji se može dobiti. Mislimo da si se udostojila da budeš instrument za jednu veliku i tajanstvenu i lepu melodiju života – i da si bila oruđe, srećavo da se naši životi trajno ozare svetlom.

Budi srećna, rodosna i dobra. Pomazi i drugima kao što si nama. Ako ikad pomisliš da ti je teško, sei se da su naše molitve i naša i Jovina beskrnja zahvalnost uvek sa tobom.

Aleksandra i Bogdan
Španjević

o lekciony
2.7.2007.

Подготовка у Христу сестре Живе
Љубица и Драгице,

Ево да Вам се јавим са пар реченица
и уједно подсетим Вам све оне Ваше прелепе
фотографије. Драго ми је што сам Вас упознала
и што такве позитивне особе радје таква оловора
и хумане особе уз то веома ватно и што сте
преко Хришћанке, то се Вишло у манастиру Ђунису,
што то није случај и ове у Лесковцу. По то није
може да каже да је Роден Бог. После сам га које
и породичу у Ђунису око двадесетак фотографија
и писмо где сам им упutio пар стенових реченица,
јер знам да им није било лако да се одвоје од
Урова, а да им буде ја стеху рекао сам им да
је Уров доко у једну чакну, кобу, веома
смирено и постоје породицу која ће бити сас од
себе да Уров буде најбоље крај њих. Уров се
одлично заполио и врто прилагодио, и велико
прича, смеје се, одлази у комичну где има
пуно шрићка и испува је радосту. У изобилу
има играчке, лопте, куклаше и много тога што га
чини срећним, а љубав од свих нас је нешто више
у овим фотографијама неке су за центар ио
архива а неке за Вас - то Ви одаберите.
С благословом - оневојки Силвија.

ШТА ОДРЖАВА ЗАЈЕДНИШТВО ПАРОВА?
ШТА УНИШТАВА ЉУБАВ?

И РЕЧИ БОЛЕ

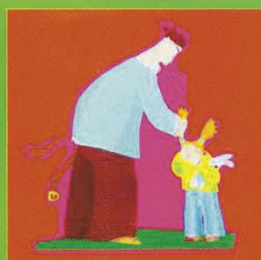
РОДИТЕЉСТВО СЕ УЧИ

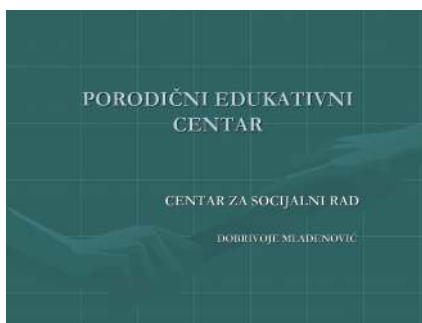
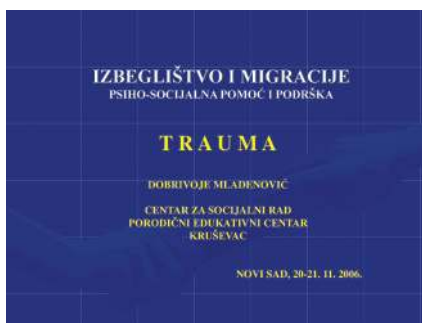
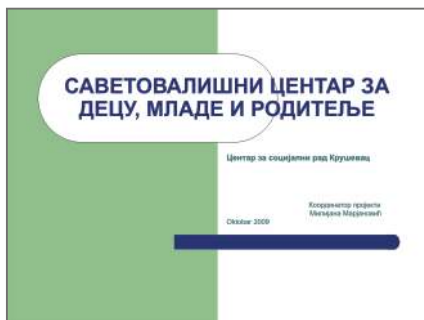
ДЕТЕ I КОМПЈУТЕР

САМ У КУЋИ

ДИСЦИПЛИНА И ВАШЕ ДЕТЕ

У КРУШЕВЦУ ПОЧЕЛА КАМПАЊА О ХРАНИТЕЉСТВУ

ПОРОДИЧНА БРИГА О ДЕЦИ БЕЗ РОДИТЕЉА

ОКО 130 деце на подручју крушевачке општине тренутно живи без родитеља. Њих стотину смештено је у породицама, а тридесеторо је у Дому за нежбринуту децу.

Придружујући се програму породичног смештаја за децу без родитељског старања који спроводи Министарство за социјална питања, и крушевачки центар за социјални рад покренуо је кампању о хранитељству чији је циљ пронаћи суграђане заинтересоване да са овом децом поделе дом и породични живот.

Хранитељство треба разликовати од усвајања које је трајни облик збрињавања и представља законски нераскидив однос са дететом. Хранитељство је облик помоћи деци без родитеља и може трајати онолико дуго колико је дете, из различитих разлога лишено родитељске пажње.

У пракси је веома чест случај сродничког хранитељства, када бригу о детету које је остало без родитељског старања преузимају блиски сродници, најчешће баба и деда. Кампања коју води Центар за социјални рад намењена је другом, несродничком хранитељству за

које је у републичком буџету предвиђена и одговарајућа накнада. Уколико хранитељска породица прихвати једно дете накнада је 10.500 динара, за двоје деце

нови Закон о породици којим се предвиђа могућност професионалног бављења хранитељством.

Према подацима којима располаже крушевачки Центар, у нашем граду је веома мало несродничког хранитељства. Очекује се да кампања уз детаљније информације доведе и до већег интересовања Крушевљана за овај облик помоћи деци без родитељског старања, јер је одрастање у породичним условима незамењиво за правилан развој дечије личности.

У Центру за социјални рад, док траје кампања отворен је посебан телефонски број на који се потенцијални хранитељи могу јавити. Након пријаве и попуњавања формулара следи процена Тима за развој породичног смештаја, а након тога и едукација оних који су прошли ову прву степену. Програм едукације омогућује и самим храноцима да провере јесу ли заиста спремни за ову одговорну и не баш лаку улогу, а стручни тим Центра ће им и доцније, током хранитељства, у континуитету пружати помоћ и подршку.

Н. БУДИМОВИЋ

она износи 17.300, а за троје 22.300 динара. Хранитељи имају могућност и да уплате допринос за пензионо и инвалидско осигурање, а уколико су у радном односу, за дете до пет година старости одобрава им се одсуство са посла у трајању од осам месеци уз накнаду у стопостотной висини зараде. У припреми је и

Новина у пројекту "Путоказ"

ЗА БОЉИ РАД СА ДЕЦОМ БЕЗ РОДИТЕЉСКОГ СТАРАЊА

У ОКВИРУ пројекта "Путоказ" у Центру за социјални рад почетком недеље отворен је новоопремљени простор за рад са децом без родитељског старања и хранитељским породицама.

ПОВОДОМ успешне реализације пројекта "Путоказ", који је одрађен у партнерству са Домом за децу "Јефимија" и НВО "Едукативни центар", у понедељак 4. децембра у просторијама установе свечано је отворен новоопремљени простор за рад са децом без родитељског старања и хранитељским породицама.

У име домаћина присутне госте и представнике медија поздравили су Радомир Јефтић директорка Центра и Слађана Чаорић координатор пројекта упутивши јавну захвалност свима који су дали допринос на реализацији пројекта "Путоказ".

- Моје присуство је заправо пружање подршке раду овог центра који је врло напредан, који прати Стратегију развоја социјалне заштите, а могу слободно да кажем да иде и испред до-

кумената које ми урадио на нивоу министарства - напоменула је Весна Пиперски Туцаков државна секретарка Министарства рада за пошљавања и социјалне политике. - Клуб хранитеља видим као још

једно унапређење ове области јер на овај начин ми ћемо оснажити хранитељице, моћи ће заједно да решавају проблеме који их повежују у области којом се баве. На одређени начин повећаће им се

ингеренције којима ће моћи да врше вид грађанске иницијативе на коме инсистирамо: притисак на локалну самоуправу и на све професионалце да би се издејствовала сва права за децу о којој се брину и стварали услови за боље функционисање.

Пројекат је финансијски подржан од стране Фонда за социјално иновације, Министарства рада, запошљавања и социјалне политике и Програма за развој.

Н.Н.

РЕПОРТАЖЕ

НОВОСТИ - Среда, 3. јун 2013. 11 година

ХРАНИТЕЉКА МИЛОСИЈА СТЕФАНОВИЋ (57) ИЗ КАПИЦИЈЕ КОД КРУШЕВЦА СИГУРНО УТОЧИШТЕ ЗА СТАРЕ И НЕМОТНЕ

УЛЕЖА ЗА ОНЕ КОЈЕ НИКО НЕЋЕ

Прошле године угомила 42 особе, а од почетка ове 50, брине и о психијатријским болесницима

ДРАГА, госпођо, ја сам из ове куће. Још међа, погледа се мета-физички. Мад одем, пречекић несе да уместо мет сена. И он је бочевити, они је поља јр-че синга. Милосија Стефановић (57) из села Капиције код Крушевца. Она већ својој 25 година брине о старима и изолованим људима и једна је хранитељка у Крушевцу која негује старе, и слабо-неке, жртве породичног насиља, психијатријске болеснике и оне које нико неће.

А таква је ове зиме, сводила или несвесна жена, добротна. Видољаског пријавила група Крушевца, 28 жена, била на већу релован.

Медијска јавност изградила је какав човека на месецима, док се код мене, а после света још нешто, свет није не може да га поима. Мила, жена и ридује се инакше. Ристење, Драгана и Милосија нису увек на збрини, јер су живели у Француској, да сам бринула за праба и баба, и деца Боривоја и Јањина из ове села Србије - припаднице Милосија Стефановић.

Откако сам се ушла у Капицију 1974. године, постоје сам на брину о старима. И ридује сам увек, обичајима, ушлица. Свима су са породичног жами у Француској, а вера Савина је највећа жена у реду у брину, утрљивом сну, Јања на кроз људу Јану Мару Тучеа, а ја сводила сам само да је, јер онама одавно негу.

У одређеном дигитарној, тако убрини од младина, плаше, код оштрине. Често их брже сривају због сривају мањине деце.

Милосија Стефановић (57) је во српски суграђине пре шест година почела да нагурају психијатрије.

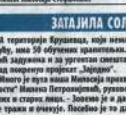
Милосија Стефановић

Милосија Стефановић

Милосија Стефановић

Милосија Стефановић

Милосија Стефановић

Прошле године угомила 42 особе, а од почетка ове 50, брине и о психијатријским болесницима

Прошле године угомила 42 особе, а од почетка ове 50, брине и о психијатријским болесницима

Прошле године угомила 42 особе, а од почетка ове 50, брине и о психијатријским болесницима

Прошле године угомила 42 особе, а од почетка ове 50, брине и о психијатријским болесницима

Прошле године угомила 42 особе, а од почетка ове 50, брине и о психијатријским болесницима

Прошле године угомила 42 особе, а од почетка ове 50, брине и о психијатријским болесницима

Више dece у хранитељским породицама

Humanost ispred novca

Породице пролазе обuku за хранитеље и њихов мотив је humanost. Надокнада за дете од 11.000 динара месечно

НИС, КРАГУЈЕВАЦ, КРУШЕВАЦ - Пројекат смештаја dece у хранитељске породице реализује се на првећем нивоу широм републике. У Нишу се од почетка прошле године за хранитељство пријавило више од 200 породица, а потребну обuku и компетентност стекла су 64 хранитеља. До сада је у хранитељске породице смештено 48 dece. Према подацима Центра за социјални рад за Рањински округ, у прошлених година дана рада, а 15 породица смештено је чак 16 малисана. У Крагујевцу и Милошеву у хранитељским породицама збринато је 51 дете без родитељског старанја.

Дописник „Блиц“
Славиша Сорок, координатор тима за заштиту dece и омладине Центра за социјални рад "Solidarnost" у Крагујевцу, каже да су ултине за хранитељске породице испуњени у 28 породица, од којих је пет постало објашњенија трајалка о правима и обавезама одустао, девет породица је прихватило децу без родитељског старанја, а 12 ђака да проде припреме и обuku за прихват тудег детета.
У дозвину и установна социјалне заштите на подручју града Крагујевца

Све више људи напуштеној деци омогућавају срећно делатство

Teško sa decom sa specijalnim potrebama

Координатор Регионалног тима за породични смештај у Нишу Јелена Будић каже да је интересовање људи да постану хранитељи велико:
"Свакодневно нам се јављују потенцијални хранитељи. Јако смо задовољенијом бери, али нам недостају хранитељи који би се створили о деци са посебним потребама. Нај сити је да анимирамо колкове хранитељске породице."

Хранитељи се радије опредељују за децу млађег узраста, али смо за сада усмерили задовољно сарађујући јаким мотивним везом коју успостављају са малисанима - каже Слађана Савић, регионални координатор за смештај dece без родитељског старанја у Крушевцу. Обукта је завршила 45 хранитељских породица, а међу пријављенима их је у почетку било знатно више. Многи на сам

својередице је развила у социјалној у "Градској". Да чува комисије, родике, деца, и старине, задовољни је обичајима.

Ја ми кућни, карице, интелек, шањра, крива, фидријом из, ардељачки, родилом јаким деловима, али и родитељима деловима, у процесу, на

утицати, у постне - неке Милосија - Милош Јања из Тресовица, Александар Драговић, Крушевца и оштрине. Са Центром за социјални рад јаким деловима, Шта ми тудег паса? Само кака невољом на ондашмет. Испуњени су тели и оштрине, део бодис.

Наставак на страни 52.

ДИРЕКТОРИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КРУШЕВАЦ

Александар Нецић (1928-1995), директор Центра од 1964 -1975. године. Завршио је Природно математички факултет у Београду. Радио је као педагошки радник, а потом је завршио Вишу школу за социјалне раднике. Крајем 1957. долази у Крушевац и ради у Скупштини среза, Скупштини општине, затим је управник Центра за социјални рад.

Мирослав Јовановић, социјални радник, в.д. директора Центра од 1.07.1975. до 15.11.1977. године.

Драган Живковић (1938), директор Центра од 1977-1990. године. Завршио је Филозофски факултет, група психологија у Београду. Радио као психолог у Заводу за запошљавање у Крушевцу. Објављује стручне и научне радове у листовима и зборницима из области социјалне заштите.

Драган Ђорђевић(1955), директор Центра у периоду од 1990-1992.године.Завршио је Правни факултет у Нишу 1981. године. Радио је у Центру за социјални рад од 1983. до 1993. године као стручни сарадник органа старатељства.

Живојин Антић (1949), директор Центра у периоду од 1992-1997. године. Завршио је Филозофски факултет, смер социологија, у Београду. Радио као професор у Гимназији у Врњачкој Бањи, затим у Општинском комитету у Крушевцу одакле је дошао на место директора Центра за социјални рад у Крушевцу.

Зорица Јовановић (1960), директор Центра у периоду од 1997-2000. године. Завршила је Дефектолошки факултет, одсек за превенцију и ресоцијализацију лица са поремећајима у друштвеном понашању у Београду. Радила у Центру за социјални рад у Крушевцу као стручни сарадник у тиму за заштиту деце и омладине са поремећајима у понашању и сметњама у психофизичком развоју од 1994. до 1997. године.

Србијанка Ђорђевић (1969), директор Центра у периоду од 2000-2004. године. Завршила је Факултет политичких наука, смер социјални рад и социјална политика. Радила од 1995. до 1998. године у Културном центру Крушевац. Од 2005. до 2008. године ради у Центру у тиму за заштиту деце од злостављања и занемаривања. Од 2008. до 2013. године руководилац је службе за децу и младе. Од 2013. године директор је Коморе социјалне заштите.

Радомир Јевтић (1953), директор Центра у периоду од 2005-2007. године. Завршио је Дефектолошки факултет у Београду, смер специјални педагог. Радио је у руднику “Бановићи” као социјални радник, а од 2002. до 2005. године у Васпитно поправном дому у Крушевцу, одакле долази на место директора Центра.

Слађана Чабрић (1972), директор Центра од 2007. године до данас.

Завршила је Филозофски факултет у Приштини и стекла звање професор педагогије. Радила је у ОШ “Јован Поповић” и у Гимназији у Крушевцу. Од 2001. године, запослена је у Центру за социјални рад у Крушевцу. Члан је Скупштине Коморе социјалне заштите од 2012. и управног одбора Асоцијације центара за социјални рад. Велики допринос је дала у области развоја хранитељства и усвојења у Крушевцу.

СПИСАК ЗАПОСЛЕНИХ НА ДАН 01.06.2014.године

Слађана Чабрић - директор,
професор педагогије, рођена 1972. године.
Ради у Центру 13 година.

Ивана Петровић - заменик директора,
дипл. правник, рођена 1980. године.
Ради у Центру 2 године.

Славојка Стојиљковић - пословни секретар,
дипл. правник, рођена 1954. године.
Ради у Центру 33 године.

СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ И МЛАДИХ

Ирена Зарић - руководилац службе,
дипл. специјални педагог, рођена 1975. године.
Ради у Центру 2 године.

Милица Миљковић - супервизор,
социјални радник, рођена 1957. године.
Ради у Центру 28 година.

Весна Раковић - супервизор,
дипл. социјални радник, рођена 1970. године.
Ради у Центру 9 година.

Драгица Прокић - супервизор,
дипл. социјални радник, рођена 1958. године.
Ради у Центру 29 година.

СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ И МЛАДИХ

Биљана Цветковић - водитељ случаја,
дипл. социјални радник, рођена 1961. године.
Ради у Центру 27 година.

Данијела Крстић - водитељ случаја,
социјални радник, рођена 1966. године.
Ради у Центру 12 година.

Иванка Крамарић - водитељ случаја,
дипл. психолог, рођена 1956. године.
Ради у Центру 33 године.

Ђурђевић Тијана - водитељ случаја,
дипл. психолог, рођена 1988. године.
Ради у Центру годину дана, запослена на
одређено време.

Слађана Тодоровић - водитељ случаја,
дипл. педагог, рођена 1972. године.
Ради у Центру 13 година.

Љиља Вучетић - водитељ случаја,
дипл. психолог, рођена 1975. године.
Ради у Центру 14 година.

Јелица Милосављевић - водитељ случаја,
дипл. спец. педагог, рођена 1970. године.
Ради у Центру 16 година.

СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ ОДРАСЛИХ И СТАРИХ

Милена Петронијевић - руководица службе,
дипл социјални радник, рођена 1958. године.
Ради у Центру 32године.

Наташа Милановић - супервизор,
дипл. социјални радник, рођена 1967. године.
Ради у Центру 14 година.

Дијана Пуношевац - водитељ случаја,
дипл. социјални радник, рођена 1962. године.
Ради у Центру 25 година.

Јелена Стојадиновић - водитељ случаја,
дипл. психолог, рођена 1972. године.
Ради у Центру 4 године,
запослена на одређено време.

Стефан Видојевић - водитељ случаја,
дипл. социјални радник, рођен 1989. године.
Ради у Центру 6 месеци,
запослен на одређено време.

ПРАВНА СЛУЖБА

Славица Весић – Соколовић,
руководилац службе,
дипл. правник, рођена 1966. године.
Ради у Центру 13 година.

Слободанка Дејановић - стручни радник на правним пословима,
дипл. правник. Рођена 1962. године. Ради у Центру 15 година.

Слободан Добрић -
стручни радник на правним пословима,
дипл. правник, рођен 1959. године.
Радни стаж у Центру 11 година.

Славица Симоновић -
стручни радник на правним пословима,
дипл. правник. Рођена 1959. године.
Ради у Центру 20 година.

А) Канцеларија за материјална давања

Драган Манојловић - водитељ случаја, дипл. психолог. Рођен
1953. године. Ради у Центру 33 године.

Зорка Стојић - водитељ случаја,
социјални радник, рођена 1963. године.
Ради у Центру 15 година.

Мирослав Тренић - водитељ случаја,
социјални радник. Рођен 1952. године.
Ради у Центру 35 година.

Александра Лазич - водитељ случаја,
дипл. психолог. Рођена 1985. године,
а ради у Центру годину дана.
Запослена на одређено време.

Мирјана Виторовић - водитељ случаја,
дипл. социјални радник. Рођена 1961. године.
Ради у Центру 24 године.

Б) Пријемна канцеларија

Жарко Савковић -

административни радник,
средња школска спрема. Рођен 1961. године.
Ради у Центру 30 година.

Снежана Стевовић - административни радник, средња школска спрема. Рођена 1963. године. Ради у Центру 11 година.

Горан Јанковић - административни радник, средња школска спрема. Рођен 1970. године. Ради у Центру 16 година.

СЛУЖБА ЗА ЛОКАЛНА ПРАВА И УСЛУГЕ

Добривоје Младеновић -

стручни радник на специјализованим стручним пословима (породични терапеут),
дипл. психолог.
Рођен 1958. године. Ради у Центру 29 година.

Милијана Марјановић -

стручни радник на специјализованим стручним пословима (породични терапеут),
дипл. социјални радник.
Рођена 1954. године. Ради у Центру 34 године.

Слађана Старицац -

стручни радник на пословима соц. заштите,
координатор, социјални радник.

Рођена 1965. године.

Ради у Центру 7 година.

Ружица Цугурдић -

стручни радник на пословима планирања и
развоја, координатор, дипл. социолог.

Рођена 1961. године. Ради у Центру 6 година.

Снежана Живковић -

стручни радник на пословима планирања и
развоја, дипл. социолог.

Рођена 1957. године. Ради у Центру 18 година.

Бојана Југовић -

стручни радник на пословима социјалне заштите,
дипл. психолог.

Рођена 1978. године, а ради у Центру 3 године.

Гордана Ћирковић -

стручни радник на пословима социјалне заштите,
дипл. психолог.

Рођена 1979. године. Ради у Центру 6 година.

Драгана Васић - стручни радник на пословима
социјалне заштите, дипл. психолог.

Рођена 1980. године.

Ради у Центру 6 месеци, запослена на одређено
време.

Радица Стојановић -

стручни радник на правним пословима,
дипл. правник.

Рођена 1967. године. Ради у Центру 9 година.

СЛУЖБА ЗА ФИНАНАНСИЈСКЕ, АДМИНИСТРАТИВНЕ И
ТЕХНИЧКЕ ПОСЛОВЕ

Слађана Аврамовић -
радник на финансијским пословима,
шеф рачуноводства, дипл.економиста.
Рођена 1971. године, ради у Центру 5 година.

Милка Пурић -
радник на финансијским пословима, књиговођа,
средња школска спрема.
Рођена 1962. године, ради у Центру 30 година.

Лепа Радевић -
радник на финансијским пословима, благајник,
средња школска спрема.
Рођена 1972. године, ради у Центру 16 година.

Драгослав Стојковић -
радник на техничким пословима, возач,
средња школска спрема.
Рођена 1966. године, ради у Центру 6 година.

Иван Костић -

радник на техничким пословима, возач,
средња школска спрема.
Рођен 1971. године, ради у Центру 6 година.

Јасмина Богић - административни радник,
секретарица, средња школска спрема.
Рођена 1964. године, ради у Центру 18 година.

Зорица Стошић -

радник на техничким пословима, телефониста,
средња школска спрема.
Рођена 1962. године. Ради у Центру 15 година.

Сњежана Миладиновић -

радник на техничким пословима, хигијеничарка,
основна школа.
Рођена 1979. године, ради у Центру 5 година.

Драгица Даниловић -

радник на техничким пословима, хигијеничарка,
основна школа.

Рођена 1969. године, ради у Центру 7 година.

Снежана Андрејић -

административни радник, курир,
средња школска спрема.

Рођена 1968. године, ради у Центру годину дана.

Дејан Арсић -

радник на техничким пословима,
обезбеђење и возач, средња школска спрема.

Рођен 1969. године, а ради у Центру годину дана.

Горан Томић -

административни радник, програмер,
средња школска спрема.

Рођен 1973. године, ради у Центру 5 година.

РАДИЛИ У ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Ракић Бранка, дипл. соц. радник; Гајић Даница, социјални радник; Живковић Драган, психолог; Јовановић Мирослав, социјални радник; Стојановић Милан, правник; Михајловић Милорад, социјални радник; Милојевић Драгица, социјални радник; Киковић Божица, социјални радник; Сикетић Мирјана, социјални радник; Никић Љиљана, педагог; Шошић Љиљана, социјални радник; Милутиновић Љиљана, дипл. правник; Ђорђевић Србијанка, дипл.социјални радник; Миладиновић Србислав, социјални радник; Милојевић Гордана, дактилограф; Михајловић Радомирка, хигијеничар; Васић Љиља, хигијеничар, Јаковљевић Мирољуб, возач; Тасић Сојка, социјални радник; Миланковић Славица, рачунопологач; Јовановић Зорица, спец. педагог; Антић Живојин, социолог; Јевтић Радомир, специјални педагог; Ђурђић Споменка, социјални радник; Арсић Добрила, педагог; Василева Гјура, дипл.економиста; Станковић Душан, дипл. правник; Ђорђевић Драган, дипл. правник; Костић Мирјана, социолог; Балшић Зорица, специјални педагог; Миладиновић Снежана, социјални радник; Нецић Александар, социјални радник; Ђорђевић Милутин, дипл.правник; Јовац Дејан, дипл. правник; Петровић Љиљана, специјални педагог; Петковић Станимирка, административни радник; Ђорђевић Далибор, портир; Антић Сања, благајник; Попадић Мирјана, дактилограф; Симић Милован, дипл. правник; Радевић Снежана, психолог; Митровић Биљана, благајник; Радоњић Миленко, телефонист; Ђорђевић Радмила, телефонист; Младеновић Бојан, портир; Милић Вера, педагог; Попадић Светлана, дипл. правник; Вучковић Момир, дип. правник; Марковић Душан, дипл. правник; Митровић Љубиша, административни радник; Лазаревић Драгана, дипл.правник; Ивановић Ирена, економски техничар; Вељковић Снежана, дипл. правник; Ана Брезановић, дипл. правник; Милутин Славица, дактилограф; Мартић Александра, хигијеничар; Ђорђевић Бранислав, психолог; Минић Драгана, административни радник; Грујић Евица, благајник; Алексић Зорица, рачунопологач; Наумовић Љубиша, референт; Ћорић Милена, социјални радник; Милошевић Милорад, учитељ практичне наставе; Цветковић Милорад, дипл.правник; Поповић Милош, административни радник; Врачаревић Мирјана; Ваљаревић Мирољуб, дипл. правник; Живковић Михајло, рачунопологач; Весић Софија, дактилограф; Ћосовић Слађана, шеф рачуноводства; Мркић Раде, дипл. економиста; Стојковић Братислав, програмер; Атанацковић Наташа, хигијеничар; Стојановић Ружица, хигијеничар; Тодоровић Драгијана, хигијеничар.

СЛАВА ЦЕНТРА

Центар 25. новембра обележава славу установе. То је дан Светог Јована Милостивог, који је био заштитник сиромашних, болесних и угрожених. Том приликом сечемо колач у присуству свештеника, запослених и бројних гостију.

ЗАХВАЛНОСТ

Кад показујемо захвалност, мотивишемо друге да буду пажљивији према нама. Осим тога, кад се одлучимо за захвалност уместо за неку другу емоцију, тада осећамо мир уместо тескобе, нервирања и стреса. Зато је захвалност важнија за нас, него за оне којима смо захвални.

Захвалност је најбоље оруђе за кроћење напасти „кукања“, оптуживања и многих других које воде ка личној деструкцији. Она трансформише негативно у позитивно попут чаробног штапића.

Захвалност није примарно однос према одређеним особама, то је став бића према целом свету.

Кад је социјална заштита у питању, може се с правом говорити само о проблемима, тешкоћама, недостацима, комплексности и сложености ситуација с којима се сусрећемо у раду, трошењу и сагоревању, неодговорности и површиности. Али, руководећи се претходним, изражавамо захвалност свима који су нам помагали да своје задатке обавимо на најбољи начин, да искористимо своје стручне потенцијале и капацитете на конструктиван начин, да сагледамо недостатке и отклонимо их, да будемо корисни онима који нам се обраћају.

**Колектив
Центра за социјални рад**

САДРЖАЈ

Уводна реч	5
Град под Багдалом	7
1. РАЗВОЈНИ ПУТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД	11
1.1 <u>Развој социјалне заштите у Крушевцу</u>	11
1.2 <u>Развој Центра за социјални рад</u>	14
2. ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД У ГОДИНИ ЈУБИЛЕЈА	24
2.1 <u>Делатност центра</u>	24
2.2 <u>Организациона структура центра</u>	26
2.3 <u>Органи управљања</u>	27
2.4 <u>Стручна и саветодавна тела у центру</u>	27
2.5 <u>Запослени у Центру за социјални рад</u>	29
2.6 <u>Опремљеност и инвестиције</u>	30
3. САРАДЊА СА ДРУГИМ ЦЕНТРИМА	34
4. СЛУЖБЕ	39
4.1 <u>Служба за заштиту деце и младих</u>	39
Развој хранитељства	48
Тинејџер	50
Центар за дневни боравак деце и младих у ризику	51
Пројекат “Гнездо”	53
Развојно саветовалиште за хранитељске породице	54
Путоказ	55
Путоказ 2	56
Клуб хранитеља	57
4.2 <u>Служба за заштиту одраслих и старијих</u>	59
Пројекат “Развој породичног смештаја за стара лица - Заједно”	64
4.3 <u>Служба за правне послове</u>	65
4.4 <u>Служба за локална права и услуге</u>	68
4.4.1. Једнократне помоћи	70
4.4.2. Породични едукативни центар	73
4.4.3. Интервентни смештај	79
4.4.4. Помоћ у кући	80

4.4.5. Социјално становање у заштићеним условима	82
4.4.6. Становање уз подршку за младе који излазе из система социјалне заштите	83
4.4.7. Давање у закуп станова социјално угроженим лицима	84
4.5. <u>Служба за финансијско - административне и техничке послове</u>	85
5. ПЕРСПЕКТИВЕ РАЗВОЈА	89
5.1. <u>Становање уз подршку за младе који излазе из система социјалне заштите</u>	89
5.2. <u>Проширење делатности Породичног едукативног центра на Расински округ</u>	90
5.3. <u>Покретање иницијативе за формирање Центра за породични смештај и усвојење за Расински округ</u>	91
5.4. <u>Прихватилиште за одрасла и старија лица</u>	91
5.5. <u>Прихватилиште за жртве насиља у породици</u>	92
5.6. <u>Центар за дневни боравак деце и младих у ризику</u>	93
5.7. <u>Развој социјалног предузетништва</u>	93
ДИРЕКТОРИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КРУШЕВАЦ	103
СПИСАК ЗАПОСЛЕНИХ	106
РАДИЛИ У ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД	119
СЛАВА ЦЕНТРА	120
ЗАХВАЛНОСТ	121

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије, Београд

364-5(497.11)"1964/2014"

ПЕДЕСЕТ година Центра за социјални рад Крушевац : 1964-2014 /
[уређивачки одбор Слађана Чабрић ... и др.]. - Крушевац : Центар за
социјални рад, 2014 (Крушевац : Сиграф). - 124 стр. : илустр. ; 21 cm

Тираж 500. - Стр. б: [Предговор] / Слађана Чабрић.

ISBN 978-86-918381-0-2

а) Центар за социјални рад (Крушевац) - 1964-2014

COBISS.SR-ID 211959052